ہڑدے ئی
تلار
نوشکے

ABC Certified

Phone: 081-2827824
Fax 081-2827825

دوشنبے 04 مارچ 2024ء | 22 شعبان المعظم 1445ھ | پنہ غاک: 04 | سال: 19 | تاک 230

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد: 05 روپئی

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 زبان ناخیرخواہ دیرءِ؟ ..... شونگال

2 ''منتخب افسانے'' اسہ جاچ اس ..... مہرین بلوچ

3 دودر بیدگ، ننا پجار

شہباز شریف ارٹمیکو وار پاکستان ناوزیر اعظم گچین

کوشت کینہ کہ حکومتی گام گیج آتا بھرم اولیکو سال بنا کے، عدالتی ریفارمز درستی راستی کرفنگ، 9 مئی نا زموار آتا برخلاف کانود وآئین تینا کسرءِ جوڑ کیک، زموار مفروک آتا برخلاف کارروائی کپنہ، شہباز شریف

دہشت گردی ناچٹفنگ کن نیشنل ایکشن پلان آپرو آن پورو عمل کننگ، سنگت ملک امریکہ، یورپی یونین تون اوارمچ آدنیا تون تعلقداری تے گچین کننگ خوانہ، وزیراعظم نا قومی اسمبلی نا دیوان آن تران

اسلام آباد (آن لائن) مسلم لیگ (ن) نا صدرو سیوتی جماعت آتا پندار اومیدار شہباز شریف ارٹمیکو وار اسلامی جمہوریہ پاکستان نا وزیراعظم گچین مس، قومی اسمبلی نا دیوان اسپیکر سردار ایاز صادق نا کماشی ٹی اڈہلک' دیوان نا وخت آ قومی اسمبلی وونگ نا کمک اٹ پوسکن آ قائد ایوان ءِ گچین کرے' جے یو آئی نا باسک آک وزیراعظم نا گچین کاری نا کارروائی ٹی بشخ ہلوس وقومی اسمبلی ہال انا درگہ غاتا بند منتگ آن مست جے یو آئی نا باسک آک ہال آن پیشن ہنار' وخت اس کہ سردار اختر مینگل ایوان اٹ تو لوک ئس واوکس ءِ ہم وونٹ تھو۔ اوکان گڈ اسپیکر قومی اسمبلی نتیجہ غاتا پڑو ءِ کرسا پارے کہ میاں شہباز شریف 201 وونٹ ہلسا قائد ایوان گچین مس وخت اس کہ اونا مون اٹ عمر ایوب خان 92 وونٹ ہلک' اسپیکر ایاز صادق ہندن کہ قائد ایوان کن مروک وونگ نا نتیجہ نا پڑو ءِ کرے تو ایوان اٹ 'شیر شیر' انا نعرہ خلنگا' مسلم لیگ (ن) نا باسک آک 'گھڑی دز' انا نعرہ خلکر وخت اس کہ سنی اتحاد کونسل نا کنڈ آن وونٹ دزانا نعرہ خلنگا۔ نتیجہ نا پڑو منتگ آن پد شہباز شریف، نواز شریف وآصف علی زرداری تون دوٹی کرے۔ شہباز شریف وزیراعظم نا وڑ اٹ ایوان آن تران کرسا پارے کہ ای تینا قائد نواز شریف نا منتوار اٹ ہرا کنے دا منصب کن پن کرے' آصف علی زرداری، بلاول بھٹو زرداری، خالد مقبول صدیقی، علیم خان' خالد مگسی و چوہدری سالک حسین ایوان اٹ ساڑی کل انا منتوار اُٹ' شہباز شریف پارے کہ کنا قائد میاں نواز شریف نا کماشی ٹی ملک اٹ ہرا شوندار ی وشونہالی نا انقلاب بس اوستا کڑ زرہ' دا پانگ ردمفروکہ میاں نواز شریف پاکستان نا جوڑ کروک ءِ ہرا بند غ ایٹمی پاکستان نا بنداو ءِ تخا' ذوالفقار علی بھٹو نا خذمت آتے دا قوم یات تخک' اونا عدالتی خون مس' اونا مسٹر تینا جان ءِ ندر کرے' نواز شریف، کنا برازات مریم نواز، آصف علی زرداری جیل آ ہنار' دا کان پد ہم کس اس ملک انا برخلاف جھتو۔ آصف علی زرداری پاکستان کھپے نا نعرہ خلک۔ ایلو کنڈ آ اسہ بند غ اس مچ آ اپوزیشن ءِ زندان اٹ بئے' انت انت بدءُ ہیت کتو' پاکستان نا برخلاف ہیت کننگا' پاک فوج انا برخلاف ہیت کننگا' پاکستان نا بقا نا باندات آ آئی ایم ایف ءِ کمک کپنگ نا پارے۔ نن بدلہ نا سیاست نا پچ جھتنن' مدام سگ آن کاریم ہلکن' اسہ گملہ سے ہم نسخان رسیفتون۔ دا قوم ءِ ہمودے ءِ خنا کہ 9 مئی آ ادارہ غاتا' جی ایچ کیو، کور کمانڈر ہاؤس وایلو ہند آ تیا جاہو کننگا۔ شہباز شریف پارے کہ دہشت گردی آ نواز شریف پارے کہ بایدے نن اسٹ مرین' اوکان گڈ ورناک تینا جان تے ندر کرے' تینا چاتے چوری کرے۔ او پارے کہ نن تون اِرا کسر ئسر اسٹ تینا سیاست ءِ پچفنگ نا ایلو کسر قربانی نا ئس۔ کل سرکڑدہ غاک سیاست نا قربانی نا فیصلہ کرے' پاک فوج دہشت گردی تون مڑدی اٹ مون تس' میاں نواز شریف نا فیصلہ ئس کہ نئے دہشتگردی نا برخلاف اسٹ مروئی ءِ' نا شہید آک قربانی ترسا کریر و ملک انا رکھ ءِ کریر۔ شہباز شریف پارے کہ سندھ بلوچستان کے پی پنجاب وجی بی ٹی ہزار ارب روپئی نا بھلوڈٹ خلنگ مریک او پارے کہ ہندن ءُ عدالتی نظام اس اتینہ کہ بند غ آتے اڑزان انصاف رسینگ کے۔ زندان تے ٹی بند نیاڑی وچنا ہرا فقا سزا اِرا سال آن کم ءِ او فقا سزاءِ معاف کننگ۔ 9 مئی نا واقعہ نا دوبہ دار آتے کانود سزا اینک' ہرا فک زموار متوس او فتے بچ پانٹکپ۔ ہرا فک 9 مئی آ غداری کریر' شہید آتا قبر آتا بے حرمتی کریر او فتیان حساب ہلنگ' نیشنل ایکشن پلان آ پرو وڑ اٹ عملدرآمد مریک۔

وزیراعظم نا تران نا وخت آسی نا اتحاد کونسل نا برانز

ن لیگ نا باسک آتا عمر ایوب نا تران نا وخت آ برانز وغوغا، پی ٹی آئی راہشون تران کن وزیراعظم نا ڈائس ءِ تینا مون آ تخا

اسد قیصر نا خواست آ عمر ایوب نا تران نا وخت آن لیگ نا باسک آک نعرہ بازی ءِ بس کریر، حوال

اسلام آباد (آن لائن) قومی اسمبلی نا وزیراعظم نا گچین کاری نا بابت خصوصی دیوان اٹ پوسکن گچین مروک وزیراعظم شہباز شریف نا تران نا وخت آ سنی اتحاد کونسل نا اسمبلی نا باسک آک برانز کرسا کریر۔ وخت اس کہ اونا مون مقابل وزیراعظم نا اومیدار عمر ایوب نا تران نا وخت آن لیگ نا باسک آک برانز کریر تو اسد قیصر ن لیگ نا باسک آ تیان برانز کپنگ نا خواست کرے تو ن لیک نا باسک آک تینا نشست آ تیا تو سر۔ قومی اسمبلی نا دیوان اسپیکر قومی اسمبلی ایاز صادق نا کماشی ٹی اڈہلک' پوسکن گچین مروک وزیراعظم شہباز شریف نا تران نا وخت آ سنی اتحاد کونسل نا کنڈ آن بھاز نعرہ خلنگا وخت اس کہ مون مقابل عمر ایوب نا تران نا وخت آ حکومتی باسک آک مچٹ نعرہ خلنگ آن پد سنی اتحاد کونسل نا باسک اسد قیصر نا پانگ آ تینا سیٹ آ تیا تو سر' وزیراعظم شہباز شریف نا تران نا وخت آ سنی اتحاد کونسل نا باسک ون لیگ نا باسک آک مون پہ مون مسر' تران نا وخت آ ہڑ تو م آ جماعت آ تا راہشون تا کنڈ آن نعرہ خلنگا' سنی اتحاد کونسل نا باسک آک بانی پی ٹی آئی نا فوٹو والا پوسٹر ہر فیسر وخت اس کہ عمر ایوب نا تران نا وخت آ سنی اتحاد کونسل نا باسک آک عمر ایوب نا پچ آ تیا بانی پی ٹی آئی نا اسپیکر ہم کپھیر وخت اس کہ وزیراعظم نا تران کننگ کن کاریم اٹ بروک ڈائس ءِ ہم عمر ایوب نا تران کن باسک آک تینٹ اونا مون آ تخار ہرا دے قومی اسمبلی نا اسٹاف ولد اہر فے' داوخت آ عمر ایوب اسپیکر آن برانز ہم ریکارڈ کرفے' داوخت آ عمر ایوب نا تران ہم برجا سلیس وحکومتی بینچ آ تیان مچٹ مچٹ نعرہ ہم خلنگسا کرے۔

بے گوانین ءِ ہلنگ آ شہبانا جند گوہنگ پ سردار اختر مینگل

بلوچستان نا مخلوق بنجائی جماعت آ تیا داسہ پت کپک، غوغا کننگ اٹ ویل آک ایسر مفسہ، بی این پی سروک

چار جماعتی سیوت نا پلیٹ فارم آن برانز کرین، سیوت ءِ سوگو کننگ نا کوشت کینہ، میڈیا تون ہیت وگپ

کوئٹہ (مانیٹرنگ ڈیسک) بلوچستان نیشنل پارٹی نا سروک سردار اختر جان مینگل پارینے کہ بلوچستان نا بند غ آتا بنجائی جماعت آ تیان است پنانے۔ شہباز شریف ردینک اٹ بے گوا بند غ آتا پن ءِ ہلک' خدا کپ بے گوا بند غ آتا پن ءِ ہلک تو تینٹ بے گوا مف' نن مدام اودے بے گوا بند غ آتا ویل ءِ یات ترفسا کینہ' شور غوغا غان ویل آک ایسر مفسہ ولے دا توار توار نا ماس ءِ بُروئی تمک' کس انا اُراٹی داڑیلی مس تو او توار توار تو کیک' بلوچستان نا کھول آ چار جماعتی سیوت نا پلیٹ فارم آن برانز ریکارڈ کرفین داسہ مستی کوشت کینہ کہ دا سیوت ءِ پین سوگو کننگے' دا خیال آتا درشانی ءِ او میڈیا تون ہیت وگپ کرسا کر۔ سردار اختر جان مینگل پارے کہ بلوچستان نا بند غ آتا است بنجائی جماعت آ تیان پنانے' بلوچستان نیشنل پارٹی نا دیوان ءِ ہنگ انگانے ہرائی فیصلہ کننگ کہ صدارتی گچین کاری تے ٹی دیر ءِ وونٹ اتین، میر سرفراز بگٹی نا وزیراعلیٰ جوڑ منتگ آ او پارے کہ ہراتم خدا مہربان تو بولو ہم پہلوان۔ شہباز شریف نا با آن ردینک اٹ بے گوا بند غ آتا پن پیش تمانے' دُن مف بے گوا بند غ آتا پن ءِ ہلنگ آ او تینٹ بے گوا مف۔ او پارے کہ نن اسپیکر' ڈپٹی اسپیکر و وزیراعظم کن وونٹ تھون' داسہ تو نا اسہ وونٹ انا اہمیت سلتنے۔

پوسکن آ صدر نا گچین کاری کن پارلیمنٹ نا اسیجائی دیوان بٹنگ انگا

اسلام آباد (آن لائن) ملک انا پوسکن آ صدر نا گچین کننگ کن پارلیمنٹ نا اسیجائی دیوان ءِ بٹنگ انگا۔ حوال نا رد اٹ صدر مملکت نا گچین کننگ کن اسپیکر قومی اسمبلی ایاز صادق پارلیمنٹ نا اسیجائی دیوان ءِ بٹنگانے' پارلیمنٹ نا اسیجائی دیوان 9 مارچ انا سہب انا دَہ بجہ غا بٹنگ انگانے' دیوان اٹ صدر مملکت نا گچین کننگ کن سہب انا دَہ بجہ غان بیگہ نا پنج بجہ اسکان پولنگ مریک۔ صدارتی گچین کاری تے ٹی آصف علی زرداری ومحمود خان اچکزئی مون مقابل ءُ مسکوہی صدر آصف علی زرداری ءِ مسلم لیگ ن، پیپلز پارٹی وسیوتی جماعت آ تا مخ تھی دوئی ءُ پشتونخواہ ملی عوامی پارٹی نا سروک محمود خان اچکزئی ءِ پی ٹی آئی نا مخ تف سنی اتحاد کونسل صدارتی اومیدار پن کرینے۔

سینیٹ الیکشن کن یوسف رضا گیلانی نا پندار کاغد آک جمع

اسلام آباد (آن لائن) مسکوہی وزیراعظم یوسف رضا گیلانی نا سینیٹ گچین کاری تے ٹی بشخ ہلنگ نا فیصلہ' سینیٹ گچین کاری تے ٹی بشخ ہلنگ کن پندار کاغد جمع کرفے' پندار کاغد آتے اونا وکیل آتا کنڈ آن الیکشن کمیشن اٹ جمع کرفنگانے' یوسف رضا گیلانی 14 مارچ آ سینیٹ ناضمنی گچین کاری تے ٹی بشخ ہلیک' یوسف رضا گیلانی پارٹی پرمان آ سینیٹ نا گچین کاری تے ٹی بشخ ہلنگ نا فیصلہ کرینے' یوسف رضا گیلانی نا خورک مروک نشست آ دیر گچین کاری تے ٹی بشخ ہلیک دانا فیصلہ ءِ پارٹی راہشونک کریر۔

چینی صدر و چینی وزیراعظم نا شہباز شریف ءِ مبارکبادی

بیجنگ (آن لائن) چین نا صدر شی جن پھنگ شہباز شریف ءِ پاکستان نا وزیراعظم گچین منتگ آ مبارکبادی تسنے' یک شنبے نا دے شی جن پھنگ نشاندہی کرے کہ اودے یقین ءِ کہ وزیراعظم شہباز شریف و پاکستان نا پوسکن آ حکومت نا راہشونی ٹی و پاکستان نا کل تپہ غاتا اسیجائی کوشت آ تیان پاکستان ملک انا شوندار ی نا نصب العین اٹ پوسکن و پین زیات سر سبھی دوئی کننگ اٹ سر سہب مریک۔ شی جن پھنگ دا ہیت آ زور شاغا کہ چین و پاکستان ءِ روایتی سنگتی ءِ برجا تخسا کل بشخ آ تے ٹی ہیت وگپ وکمکاری ءِ سوگو کروئی مریک و اسیجائی وڑ اٹ چین پاکستان اقتصادی راہداری نا اپ گریڈڈ ورژن تفتنگ' چین و پاکستان ءِ چین پاک چار موسم نا اسٹریٹجک کمکاری نا شریداری ءِ پین سوگو کرسا پوسکن آ دور اٹ اسہ خرکی ءُ چین پاک ہم نصیب راج اس ٹھیفوئی مریک تا کہ ہڑتو م آ ملک آ تا الس ءِ پین فائدہ رسینگ کے۔

بلوچستان آن سینیٹ نا خورک نشست آ تیا پندار کاغد جمع کننگ نا عمل پورو

کوئٹہ (آن لائن) صوبائی الیکشن کمشنر بلوچستان محمد فرید آفریدی پارینے کہ بلوچستان آن سینیٹ نا خورک نشست آ تیا پندار کاغد جمع کرفنگ نا عمل پورو منے' الیکشن کمیشن آف پاکستان نا اعلامیہ نا رد اٹ بلوچستان آن سینیٹ نا مسہ خورک نشست آ تیا اومیدار آ تا کنڈ آن ریٹرننگ آفیسر تون پندار کاغد جمع کرفنگ نا آخریکو دے ئس۔ 12 اومیدار پندار کاغد جمع کرفینو' شیڈول نا رد اٹ پندار کاغد آ تا جاچ ءِ 4 و 5 مارچ 2024 آ ہلنگ' پندار کاغد آتے امنا کننگ یا مسترد کننگ نا برخلاف اپیل دائر کننگ نا گڈ یکو تاریخ 07.03.2024 ءِ' ٹربیونل نا کنڈ آن اپیل آتے سر تننگ نا گڈ یکو تاریخ 9 مارچ ءِ' او میدار آ تا اولسر جاچ لڑ ءِ 9 مارچ آ شینک کننگ' پندار کاغد آتے پدی ہلنگ نا اخریکو تاریخ دَہ مارچ ءِ' وخت اس کہ پولنگ 14 مارچ آ سہب انا ہُہ بجہ غان بیگہ نا چار بجہ اسکان بے سلنگ آن برجا سلک' پولنگ بلوچستان صوبائی اسمبلی ٹی مریک۔

.....گوادر، وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی میڈیا تون ہیت کننگ اٹی ءِ

دہشتگردی ءِ تونگ کن پالیسی آن جوڑ کینہ سرفراز بگٹی

حکومت ہر گام آ گوادر نا مخلوق تون سلوک ءِ، شاری آبادی ٹی سلوک دیر ءِ کشنگ کن ایمرجنسی بنداو آ کاریم کننگ انگ ءِ

دہشت گردی بیرہ بلوچستان نا ویل اف، مچ آ ملک اکن دا اسہ بھاز بھلو چیلنج اسے، وزیراعلیٰ بلوچستان نا دورہ گوادر نا وخت آ ہیت وگپ

کراچی (خ ن / مانیٹرنگ ڈیسک) وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی پارینے کہ دہشتگری بیرہ بلوچستان ن ویل اس ف بلکہ مچ آ ملک اکن اسہ بھاز بھلو چیلنج اسے' ہرادے تو نگ کن پالیسی جور کینہ' پر آن زہبی علاقہ گوادر اٹ ہراڑے ہم دیر سلوک ءِ اودے اینو کشنگ' ہرا کان گڈ اسہ وار ولد اس تینا ہڑدے ئی زند انا کنڈ آ بریک۔ دا ہیت آتے او یک شنبے نادے کراچی ٹی مزار قائد آ حاضری تننگ آن پد میڈیا تون ہیت وپ کرسا کرے۔ وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی پارے کہ بلوچستان نا قائداعظم تون ہرا رشتہ ئس اودے نظرانہ پیش کننگ کن مزار قائد آ بسونٹ' قائداعظم نا منتوار اُن کہ او نئے اسہ زیبا ءُ ملک اس آ جو کرے تس' نن دعا کینہ کہ اللہ پاک پاکستان ءِ آباد کے' اسہ سوج اسے نا ورندی ٹی او پارے کہ دہشتگری بیرہ بلوچستان نا ویل اس اف بلکہ مچ آ ملک اکن دا اسہ بھاز بھلو چیلنج اسے' ہرادے تو نگ کن پالیسی جوڑ کینہ، ناراض بند غ آک مَش تا کسر ءِ السا مین اسٹریم نا بشخ مریٔ' تو فک نا زور آ نظریہ ءِ بیٹ کننگ نا پاکستان کس ءِ ہم موکل تننگ کپک' نن خوانہ کہ ہیت وگپ اٹ ویل آک ایسر مریٔ' پرامن بلوچستان نا پن آ بنا کروک اسکیم ءِ دوارہ بنا کینہ' ہرا بند غ ہم مَش تیان مین اسٹریم اٹ بریک اوڑ کن معافی ءُ او پارے کہ بلوچستان اٹ اسہ جاگہ اس ہم گچین کاری نتیجہ غاتا برخلاف پیپلز پارٹی نا منہ علاقہ ٹی غاوک ئسر کہ ہموڑے دھاندلی منے' چیئرمین بلاول بھٹو پرمان کرینے کہ آئینی کسر ءِ تینا ئی کننگے۔ او پارے کہ مولانا فضل الرحمٰن نا بیان نا مذمت ءِ کیوٗ' پیپلز پارٹی نا چیئرمین بلاول تون بیرہ و بیرہ مہر' مریبت وخلوص ارے ہراڑان او مخلوق ءِ تینا کیک۔ مولانا فضل الرحمٰن نا جماعت ءِ مست آ نبار دا وار ہم بلوچستان اسمبلی ٹی 9 آن 10 سیٹ رسینگانے' مولانا فضل الرحمٰن تینٹ ہم بلوچستان آن گچین کاری تے ٹی سر سہب منے۔ وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز احمد بگٹی گوادر اٹ پر آن مروک نسخان تا جاچ ءِ ہلنگ کن کمیٹی ٹیفے' کمیٹی ہیست دے اٹ رپورٹ ءِ پیش کیک' گوادر اٹ پر تیان زہبی مروک علاقہ غاتا دورہ نا وخت آ میڈیا تون ہیت وگپ کرسا میر سرفراز بگٹی پارے کہ دوشنبے اسکان گوادر شار آن دیر ءِ کشنگ نا کاریم پورو مریک' اُس تینے تینا تکپ' حکومت ہر گام آ تینا اُس تون سلوک ءِ' نا اولیکو اولیت ریسکیو واوکان گڈ زہبی تا بحالی ءِ' شاری آبادی آن دیر ءِ کشنگ و ہڑدے ئی زندءِ بحال کننگ کن ایمرجنسی بنداو آ کاریم کننگ انگ ءِ۔ داکان بیدس وزیراعلیٰ میر سرفراز احمد بگٹی نا کماشی ٹی گوادر اٹ پر آن ودی مروک حالیت آ تا جاچ ءِ ہلنگ کن دیوان ہم اڈہلک' کمشنر مکران ڈویژن سعید احمد عمرانی ڈپٹی کمشنر کیچ اورنگ زیب بادینی اسک دیوان ءِ پاریر کہ داسہ نا اسپیل اٹ 187 ملی میٹر اسکان پر ریکارڈ کننگا' طوفانی آ پر آن زہبی خاہوت آتے رکھوک ہند آ تیا دمستی گدر یفنگانے' کن وخور وایلو المی گڑا تا فراوانی ءِ پک کننگا' وزیراعلیٰ بلوچستان کارروائی تا ستاءِ کرے وپر آن زہبی کل بند غ آ تا کمک و ہڑدے ئی زندانا بحالی اسکان ہلہلہ ئی بنداو آ کاریم ءِ برجا تخنگ نا پارت کرے۔ وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی' گوادر آن کچین مروک بلوچستان اسمبلی نا باسک مولانا ہدایت الرحمان وایلو باسک میر ظہور احمد بلیدی، عبیداللہ گورگیج، علی مدد جتک زہبی تھون اوڑ دہی کریر و کمکی گڑا ہم بشخ وپانٹ کریر۔

.....اسلام آباد، شہباز شریف وزیراعظم گچین منتگ آن پد ایوان آن تران کننگ اٹی ءِ

بلوچستان اٹی مسنگ پرسن والا ویل بایدے چُٹے، خواجہ آصف

اسلام آباد (آن لائن) مسلم لیگ (ن) نا سینئر راہشون خواجہ آصف پارینے کہ بلوچستان اٹ بے گوا بند غ آتا باندات ءِ الی ایسر کننگے' پارلیمنٹ ہاؤس اٹ میڈیا تون ہیت وگپ کرسا او پارے کہ بلوچستان اٹ داسہ رواج آتے بایدے بدل کننگے' ہموڑے مسنگ پرسنز والا بھاز بھلو ویل اسے ہرادے الی ایسر کننگے۔ او پارے کہ سی چل سال آن اقتدار اٹ تو لوک بلوچ آک بایدے داسہ الس کن ہم بجفٔ بلوچستان اٹ دا رسم ہم ارے کہ ہموڑے بھلا بند غ آک تینا ذاتی جیل جوڑ کرینو ہموڑے ہم بند غ آک بندی ءُ۔ خواجہ آصف مستی پارے کہ کنے کابینہ نا باسک منتگ آن زیات خوشی دادے کہ پارٹی سرکڑدہ غاک کنے پارلیمانی لیڈر جوڑ کرینو۔ اسہ سوج اسے نا ورندی ٹی خواجہ آصف پارے کہ وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈہ پوریا پین کس انا پانگ آ فوجداری مقدمہ غاک چلنگ کپسک' داوڑ مسکہ تو کس اس ہم جیل اٹ متوکہ ہرانا حکومت مسکہ او تینا لیڈر ءِ جیل آن کشا کہ' دا بیان وترانک بیرہ الس ءِ ریفنگ کن ءُ۔

وزیراعظم نا گچین کاری، سردار اختر مینگل کس اکن وونٹ بٹنو

اسلام آباد (آن لائن) بلوچستان نیشنل پارٹی نا سروک سردار اختر مینگل وزیراعظم نا گچین کاری تے ٹی وونٹ بٹو' او تینا ایوان اٹ تو لوک ئس۔ قومی اسمبلی ٹی وزیراعظم نا گچن کاری کن وونگ نا وخت آ باسک آتا گیشتری قائد ایوان نا گچین کاری کن لابی (اے) ولابی (بی) ٹی ہنار' سردار اختر مینگل کس اکن وونٹ بٹنو وایوان اٹ تینا تو لوک ئس۔

اخواہ ملک صدر کن اچکزئی ءِ وونٹ ایتو، لانا فضل الرحمٰن

ہرافتے سائس کہ اوفقا مون اٹ صدارتی اومیدار جوڑ مریوہ، اوفک تجوری تا باءِ ملار، نن اپوزیشن اٹ تو لنہ

سیاست دا نک بایدے تینا کمٹمنٹ ءِ پک کیر، پی ٹی آئی نا بابت موقف داسہ ہم ہمودے، جے یو آئی سروک

کراچی (آن لائن) جمعیت علماء اسلام (جے یو آئی) نا سروک مولانا فضل الرحمان پارینے کہ کنا است خواہک کہ محمود اچکزئی ءِ وونٹ ایتو ولے پارٹی نا فیصلہ واجب ءِ کہ داوڑ کپر۔ کراچی ٹی پریس کانفرنس کرسا مولانا فضل الرحمٰن پارے کہ ہراڑے اپوزیشن نا نشست آ ک مریوہ نن ہموڑے تو لنہ' ہرافتے سائس کہ اوفقا مون اٹ صدارتی اومیدار جوڑ مریوہ اوفک تجوری تا باءِ ملار' او پارے کہ سیاست دا نک بایدے تینا کمٹمنٹ ءِ پک کیر' پی ٹی آئی نا بابت ہرا موقف ئس و داسہ ہم ارے' نن خوانہ کہ ہندن ءُ چاگڑ داس مرے کہ اختلاف آ ک اینک منتگ کیر۔ مولانا فضل الرحمٰن پارے کہ گچین کاری تے ٹی اسٹیبلشمنٹ تینا وڑ اٹ بشخ وپانٹ کرینے کس اسہ جاگہ اس وکس ءِ پین جاگہ اس ایڈجسٹ کننگا' نا کس اتون ذاتی جھڑہ اس اف' دا حکمران آ ک اقتدار ءِ طاقت سر پند مسر' پیسہ نا بنداو آ سندھ و بلوچستان اسمبلی ہلنگا۔ جمعیت علماء اسلام (جے یو آئی) نا سروک مولانا فضل الرحمٰن پارے کہ داسکان گرینڈ الائنس نا چاگڑ داف' ورنا چین اٹ شدت بنگ اٹی ءُ منہ بند غ اسمبلی تیان مایوس ءُ اسہ تپہ اس جمہوریت ءِ کفر تلک' مدام جور ءِ جور سر پند منتگ۔ پی پی و ن لیگ ءِ 2018ء والا مینڈیٹ رسینگا' گڑا ہمو وخت آ انتئے دھاندلی ئس داسہ انتئے اف' نئے آ ہر کس کہ بسنے اودے شرف تسونٔ' نن پارلیمنٹ آ کانہ برانز کینہ' جے یو آئی نا سروک مستی پارے کہ حماس نا سرکڑدہ غاتون اوڑ دہی کیو تو جہانی طاقت آ ک ناراض تو مریہ' فلسطین اٹ 30 ہزار بند غ شہید مسنوٗ ہزار آ تا کچ اٹ چناتے شہید کننگا۔ او مستی پارے کہ امریکہ انسانی حق آ تا بابت ہیت کننگ آ بایدے شکی مرے' اسلامی دنیا بایدے پاش وڑ اٹ تینا مسلمان ایلم تا مخ تھی ءِ کے۔ مظلوم فلسطینی تا کاٹم آ چھپت اف' کنوئی ءُ گڑا اف' است ہسونی نا ہیت دادے کہ نن اقتدار کن جنگ کننگ اٹی اُن۔

.....گوادر، کور کمانڈر بلوچستان کور لیفٹیننٹ جنرل راحت نسیم گوادر اٹ نو کاپ نا زہمی تھون اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

PTI سیکرٹری جنرل نا سیاسی بندی تے یلہ کننگ نا خواست

ملک اٹی جمہوریت ءِ شون تننگ کن جہد برجا سلک، سانحہ 9 مئی نا بے کنڈ ہلوک عدالتی انکوائری کننگے، عمر ایوب

بشریٰ بی بی نا کن خور نا خیال تخنگپک، کنا راہشون آ خونی جلہو مس، کارندہ غاک بے گوا کنگار، قومی اسمبلی آن تران

اسلام آباد (آن لائن) پی ٹی آئی نا سیکرٹری جنرل وقومی اسمبلی نا باسک عمر ایوب تحریک انصاف نا سیاسی بندی تے دمدستی یلہ کننگ نا خواست کرسا پارینے کہ ملک اٹ جمہوری ءِ شون تننگ کن نا جہد برجا سلک۔ یک شنبے نا دے قومی اسمبلی نا دیوان اٹ وزیراعظم نا گچین کاری نا وخت آ تران کرسا عمر ایوب پارے کہ سانحہ 9 مئی نا کنڈ بلپروک عدالتی انکوائری کننگے' او پارے کہ نن ملک اٹ جمہوریت نا مخ تھی ءِ کینہ وآئین وکانود نا بالادستی آ باور کینہ او پارے کہ داڑے سائفر آ بھاز ہیت مریک' سائفر کیس اٹ بانی پی ٹی آئی نا کڑدارانت ءِ؟ سائفر دزی نا بیوروکریٹ آ تیان ارفنگے' سائفر نا رکھ ءِ کننگ کن بیوروکریسی نا زموار ی ءُ او پارے کہ داسہ اسہ ملک اِرا دستور چلنگ کپہ' او پارے کہ اے این پی انٹرا پارٹی گچین کاری کرفتو ولے او دے نشان رسینگا' نئے آن نا گچین کاری نشان ءِ پلنگا' گچین کاری تے ٹی گچین کاری مہم چلیفنگ کن انگلو' نا کارندہ غاک بش مسر ونن گیشتری ٹی پدی بسن' بروک آ گچین کاری تے ٹی نن نے دے اٹ استار نشان ایتنہ۔ عمر ایوب مستی پارے کہ بشریٰ بی بی نا کن وخور نا خیال تخنگ پنگ انگ ءُ 9 مئی نا واقعہ غاتا آ جو انکوائری کننگے' او پارے کہ شہباز شریف پیشن نا زرکاری نا ہیت کیک تو ای پاوہ کہ اول اٹ نی رول آف لانا پاسداری نا ہیت ءِ تو کر' عمر ایوب پارے کہ کنا لیڈر آ خونی جلہو مسوس واسہ بند غ اس شہید مس' پی ٹی آئی نا کارندہ غاتے بے گوا کنگا۔

تلار
talarpub@gmail.com
ایڈیٹر و پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ غان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز 1 جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

04مارچ2024ء

زبان ناخیرخواہ دیرِ؟

پروفیسر سعید لہڑی دنیا نا ایلو چاہندار آ تا حوالہ ءِ ترسا پائک کہ زبان تیٹی بدلی برسا کا ہک، زبان تیٹی بدلی ہنگ اسہ قدرتی والمی ءُ گڑا سے۔ ہرانا ترندی تو کم مننگ کیک، ولے زبان نا بدلی نا عمل وخت اس ہم سلپک و نئے کس دادے تو ننگ کیک، داکس ءِ وڑے یا وڑپ ولے دا اسہ راستکی اسے کہ زبان تیٹی بدلی برسا کا ہک۔ زبان تیٹی بدلی ہنگ آن زبانک جوان یا خراب مفسہ۔ دا بدلی زبان تے ہچ ءُنسخان اس تفک۔ بلکن دا بدلی زبان تیکن بھاز المی ءِ۔ ایلو کنڈ آ چاہندار آک دا ہم پارہ کہ اسہ وار آ مروک بدلی تے ہم زبانک سکنگ کپسہ۔ یعنی زبانک تینا ہمسائے زبان تیان، و داسہ نا گلوبل ویلج نا دوراٹی تو ہرا پوسکن آ گڑاک مونی بریرہ، اوفک ہمون آن ہمون یا گڑا ابیرہ لہجہ نا بدلی ٹی تینا حقی آپن اتون مونی بریرہ۔ و ہرا گڑا تینا پن اتون اوار مونی برے، اوڑکن پین پن سجفنگ نا گرج مفک۔ ولے زبان تا بابت ہڑتوم آ انتہا تیا سلوک آک تینا زبان تھون بیدادی کیرہ، دافتیان اسہ انتہا غاہنگ آن زبان پوسکن ءُ زبان اسے نا دروشم ءِ دوئی کیک، وتینا پن ءِ ہم گوہک، وایلو انتہا نا سوب آن لوزی کوڑی ءِ چٹفسا زبان تینا گرج آتے پوروکنگ کپک، ومرک انا گواچی مریک۔ داوَڑ انا کہوک آ زبان تیٹی خاص انگا سمیری' قدیم مصری Ancient Eggption قدیم یونانی Ancient Greek قدیم عبرانی Ancient Hebrew وسنسکرت Sanskrit اوارءُ۔ سنسکرت ہندوستان نا بھاز متکن ءُ زبان اسے۔ بنگال آ تا متکن آ مذہبی، فکری، تاریخی ادب نا بھلا بشخ ہندا بولی ٹی نوشتہ کننگانے۔ اینو پگہ دا بولی زندہ اف۔ پاتنگک کہ دا بولی بیرہ تینا سختی تا سوب آن تینا وجود ءِ گوہانے۔ و دا بولی ءِ بیرہ منہ بندغ ہندن تینے اسکان کچ اٹ کریر کہ دالس بندغ نا زبان سلتو۔ و اینو حالیت تے دادے کہ دا بھلا بولی ہرا مذہب اسے نا نمائندہ ہم پاتنگک، ولے لس بندغ آک دا بولی ٹی ہیت کپسہ۔ سنسکرت وعبرانی آ نبار دنیا نا ہرا بولیک کہ مرک انا گواچی مسنو، اوفتیان گیشتری رجعت پسندی وانتہاء پسندی نا سوب آن تینا زندءِ گوہانو۔ زبان تے سُچا کننگ وایلو فتیان جتا کننگ نا بے فائدہ انگا جت پت او فتے مرک انا گواچی کرینے۔ سنسکرت وعبرانی دانا پاش انگا شاہدیک ارير، داہڑتوم آ بولی تے مذہبی راہشونک بیرہ تینے اسکان کچ اٹ کننگ کن دا بولی تا خیرخواہی نا پن آ، دافتا شرف انا پن آ اوفتا مرک انا کسرءِ جوڑ کریر۔ اینو پگہ براہوئی ادب نا پڑ آ ہم 'سُچا براہوئی' نا پن آ 'ادبی مُلاک' دا بولی تون بیداد نا بناءِ کرینو، و داڑان ہمسائے وایلو بولی تا 'مستعمل' مروک آ لوز آ تیا اسٹ اسٹ آ 'اعتراض' کرسا او فتے کشنگ کن متا ماری کننگ انگ ءِ، وایلو کنڈ آ تینے آن ٹھیفوک 'اصطلاح' تا اسہ انبار اس داڑا 'بیٹ' کننگ نا است خواہی کننگ ءِ، واسہ تپہ اس تو 'گرائمر' ءِ نوشت اٹ اتنگ کن ہندن ءُ کسر اس جوڑ کننگ انگ ءِ، ہرا ڑان براہوئی زبان نا راہبند آ تا پوسکن ءُ دروشم اس مون آ بنگ نا گمان ءِ۔ دا حالیت آک برجا سلیسر تو زبان گچین یا سُچا تو مفک، بلکن 'اسپرانتو Esperanto' کون ءُ زبان اس وجود اٹ بریک، ہرا تخین اٹ براہوئی پانگپر وءِ۔

''منتخب افسانے'' اسہ جاچ اس

مہرین بلوچ

پاکستان نا لمئی بولی تا ادب ءِ اسیجا کرسا کتابی دروشم اٹی شین تروک آ شبنم گل، ہرادے ''منتخب افسانے۔1'' نا پن اٹ انڈس کلچر فورم نا کمک اٹ مونی ایسنے۔

19 افسانہ غا تیا تالان دا کتاب اٹی اردو نا 05، بلوچی و براہوئی نا اسٹ اسٹ، پشتو نا 03، پنجابی نا 02، پہاڑی نا 01، سرائیکی نا 02، سندھی نا 03 وکہوار نا اسہ افسانہ اس اوارءِ۔ دا کتاب اٹی زاہدہ حنا، محمد حمید شاہد، ڈاکٹر فاطمہ حسن، عرفان احمد عرفی، حمیرا اشفاق اردو، وخت اس ایف، جے، فیضی، بلوچی، عبدالرازق ابا بکی، براہوئی، فاروق سرور، ڈاکٹر ہمدرد یوسفزئی، کامران اچکزئی پشتو، زاہد حسن اعجاز پنجابی، ڈاکٹر محمد صغیر خان پہاڑی، مسرت کلانچوی، پروفیسر حبیب موہانہ سرائیکی، شوکت حسین شورو، شبنم گل وضراب حیدر سندھی، و ظفر اللہ پرواز کھوار، اس تا افسانہ غاک اوارءِ، داکل افسانہ غاتے اردو ٹی ترجمہ کننگانے، ہرافسانہ نا رہی آ افسانہ نوشتوک و ترجمہ نگار نا گونڈ ءِ تعارف ہم ساڑی ارے، دن کہ:

''براہوئی افسانہ **''لیکن''**

افسانہ نگار: عبدالرازق ابا بکی

ترجمہ: سید غریب شاہ انجم

رازق ابا بکی، براہوئی زبان کے نامور ادیب ومترجم ہیں، وہ گزشتہ دو دہائیوں سے براہوئی کا معروف اور واحد ہفت روزہ وروزنامہ اخبار ''تلار'' بھی شائع کررہے ہیں۔''

براہوئی افسانہ ءِ ''لیکن'' نا سرحال ترساترجمہ کننگانے، دا افسانہ سڑدار نا منشی ومیر بخش نا نیام اٹ مکالمہ اسے، وخت اس کہ نیام اٹ چندی کڑدار آک ہم بریرہ، ولے بنجائی کڑدار آسڑدار نا منشی ومیر بخش ناءِ، کہ میر بخش تینا ایلم نا خون نا بیرءِ ہلنگ کن سڑدار آ کا ہک وولدا او نا منشی چندی ہیت آتے پانگ آن پد پائک، ''لیکن'' اوکان پد پائک کہ سردار نا کنڈ آن نا خون نا بیر ہلنگانے، داسہ نی تینے ڈکس، و خون بہانا فیصلہ ٹی تینا کشاری وہنکین ناڈغار تا پیسہ غاتے ایتس۔

سندھی افسانہ ''اپنے اشکوں میں پیاسی منچھر'' نا پن اٹ ترجمہ کننگانے، ہرانا افسانہ نگار شبنم گل ءِ، وخت اس کہ ترجمہ رافعہ حسین کرینے تے، شبنم گل نا درستی راستی داوَڑ کننگانے، کہ ''شبنم گل کہانی کار، شاعرہ، ڈرامہ نگار، کالم نگار، سوانحی ادب، سفرنامے اور ناول نگار ہیں۔ ادبی زندگی کا آغاز کہانی لکھنے سے کیا۔ عام زندگی پر لکھتی ہیں جیسے ''اپنے اشکوں میں پیاسی منچھر'' افسانہ'' دا افسانہ اسہ ماہی گیر خاہوت اسے نا کسہ ءِ، ہرافتا اُرا منچھر جھیل اٹی تار خلوک کشتی اسے، وولدا جھیل ہرا تم بارّک واونا گزران ءِ کننگ کپک، تو او اوکان شارانا کنڈ آ امپرہ۔ دن تو لس سرحال اسے آ نوشتہ کروک ءِ کسہ اسے، ولے جوزہ، احساس و مِش اتون مہر آن شُپ ءِ۔ بے شک دا اسہ جوان ءِ نوشتوک اسے نا زیباءِ نوشت اسے۔

فاروق سرور نا ''بھیڑیا''، ایف، جے، فیضی نا ''ویران باغ کا اندھا مالی'' استعارہ غا تیان پرءِ کسہ ءِ۔ ہرافتے ساڑی دوراتون ہم گرنچ تلنگے۔ ڈاکٹر ہمدرد یوسفزئی نا ''اسٹاپو'' است ءِ سرفوک ءِ کسہ اسے، واسہ سُچاءِ عاشق اس دادے خوانگ آن پد بھلو وخت اسکان دانا 'سحر' آن پیش تمنگ کپک۔ بھاز گچین ءِ کسہ اسے۔

''مالٹا کیسے کھایا جائے'' افسانہ اسہ لطیفہ سے آن کم اف، یعنی کامران اچکزئی بوگ شوگ آن پُرءِ افسانہ اس نوشتہ کرینے، ہرا جائی خوانگ کڑزک۔

''سگریٹ کو کہاں سے سلگایا جائے'' اصل اٹ راج اٹی ودی مروک آ گندہی تا بابت گچین ءِ افسانہ اسے۔ و ضراب حیدر قلم نا حق ءِ ادا کننگ نا کوشت کرینے۔ دا مسہ سنگت نا کسہ اسے، ہرا فک جاگہ اس چکر خلنگ کن کارہ و ولدا جنسی چَس و اوڑتون گنڈوک واقعہ غا تیٹی گمراہی تا پوروءِ دروشم اس مونی اتنگانے:

''یہ اسی رات کا معمہ ہے۔ جب دربار کے سرکاری رکھوالے نے انہی متاثرہ افراد کی فہرست میں نمایاں آسیہ نامی عورت کی جذباتی ضروریات کا مذاق اڑاتے ہوئے ادھورا چھوڑ دیا تھا۔۔۔ لوگ جس عمل کو گناہ سمجھتے تھے وہ اس عمل پر پوری طرح نہ اترنے کے گناہ پر شرمندہ تھا، تبھی اٹھا۔۔۔ اور اپنی راہ لی اور آسیہ اسے دل ہی دل میں گالیاں دیتی۔۔۔۔ بے گناہ، بے لذت قدموں سے چلتی گئی۔۔۔

وہ اس بات پر ہنس پڑی اور ساحرہ کی طرف سے ملی توجہ میں کھو گئی اور وہ دونوں اپنی نوجوانی کے کھیتوں میں نئے بیج بونے لگے تھے اور جب پوری طرح جی بھر گیا اور پھر وہ سیدھی ہوگئی۔۔۔ عورتوں پر جن اس لیئے چڑھتے ہیں کہ انکے شوہر انکے ترسے ہوئے وجود کے سگریٹ کو فلٹر کی طرف سے سلگاتے ہیں۔ شہزاد اور مسعود کو جزری رات میں اس پٹھان کا کھیل یاد آیا تو دونوں ہاتھ پر ہاتھ مار کر ہنسنے لگے۔''

داکان بیدس ''پردیسی پرندہ، بیٹی، تنکوں کا بند، دوسرا مسافر، دو آنے اور ترش رو'' ہم راجی گندہی تا دروشم ءِ مونی اتیرہ۔ وخت اس کہ ''وزیر مر گیا، وزیر زندہ ہے'' ہم زیبا غا لوز آ تیٹی خُلوک اسہ لس ءِ کسہ اسے۔ دا کتاب ءِ خوانگ آن پد کنا جند ہُرے اسکان دا کسہ غا تا 'سحر' اٹ ڈیٹنگوک لسٹ۔ وکیہی دے اسکان بے جاراتی نا سوب آتے پٹسا ہناٹ، ولدا پہہ مسٹ کہ دا کسہ غا تا زہم ءِ۔ داٹی منہ افسانہ اس تو اول اٹ اسُل کاٹم آن گدرینگار، ولے ارٹمیکو وار خوانگ آن پد سرپند منگ اٹ آسانی مس۔ وخت اس کہ منہ افسانہ اسے خوانگ آن پد است گل وبال مس، پین انت کہ مرے اینو ناپوسکن آ افسانہ غاتے خوانگ آن پد پانگ مریک کہ اینو نا ادیب پوسکن آ ڈول انا افسانہ نوشتہ کننگ کیک۔ دارِد اٹ شبنم گل گودی آن خواست ءِ کہ او فارسی ادب نا ہم منہ کسہ اس اگہ کتاب نا ارٹمیکو ایڈیشن اٹ اوار کے تو نن ہم اوٹی بشخندار منگ کینہ۔

☆☆☆☆☆

اسہ پین کسہ سے نا ایسر

..... اکبر علی ساسولی

پروفیسر خیر محمد سمالانی! نے کن نوشتہ کننگ اُٹ:

1- زندو مرک تین پہ تین گنڈوک ءِ۔

2- ہرکس کہ دنیا غان ہنا اسُل پدی بفک۔

3- امن نا دے تیٹی ورناک تینا پیرانگا تے، و جنگ انا دے تیٹی پیرانگاک تینا ورناتے کو پہ ایترہ۔

4- زندمرک انا امانت ءِ۔

5- مرک برحق کفن آ شک۔

مرک انا بابت داوَڑ انا بھاز انگا ہیت آتے مچ آ دنیا پائک، ولے ای بیرہ داخس چاوہ کہ مرک ننے آن ننا عظیم ءِ میرات اس پلک، ہرادے ولدا اسُل پدی تفک۔ ہندا سوب آن نن بایدے بندغ آتے اوفتا زند اٹ شرف ایتن، کہنک آن پد اوفتا میت آ ہوغنگ بے فائدہ ءِ، یا گڑا اوڑا مودہ نوشتہ کننگ نا ہم ہچ ءِ فائدہ اس مفک۔

اینو دا مرک کنے آن کنا سنگت ءِ پلانے، پروفیسر خیر محمد سمالانی، خیر محمد! نی نئے شاعر اس ئسس، نئے دانشور اس، نئے ادیب اس ئسس۔ نی بیرہ اسہ جوان ءِ بندغ اس ئسس، دادورانا جوان ءِ بندغ اس۔ ولے دا ارے کہ نا توش بش ہندا کل اتون ئسکہ۔

نا وکنا اوڑ دہی اکبر خان نا کمک اٹ مس، ہرا ننا ہڑتوم آ تا سنگت ئس۔ لیکچراری نا ٹیسٹ وانٹرویو ءِ ہرا تم نن پاس کرین تو گڑا اوار مسن میڈیکل فٹنس کن بی ایم سی آ ہنان۔ ہرا ڑے نی پاریس کہ نی اسہ بھلو است اسے نا خواجہ اُس۔ یعنی نا جوڑی نا سوب آن نا است تینا اصل کچ آن وڈانے۔ ولے نے میڈیکل فٹنس رسینگا، و ہندا وَڑ کنا 'نظر' ہم کمزور ئس، ولے ای ہم نا پلّو ءِ ہلسا پاس مسٹ۔

لیکچرار شپ آن مست نی اسہ دارو درمان نا کمپنی سے ٹی ای تو پاوہ سیلز منیجر ئسہ، و ہرا تم کہ ای نا دفتر آ بسٹہ تو نی سنگت آ تون خوش گپ مسہ۔ ای اوڑے دارو تا سیمپل آتے کن بسٹہ یا گڑا کاغذ نا پیڈ ہلنگ کن، و ولدا نے تون چاہم کنگٹہ۔

ننا اوڑ دہی تا چرجوئی ہمو وخت آ وڈّا ہرا تم نی ماما عبداللہ جان جمالدینی نا سنڈے پارٹی ٹی ہنگ نا بناءِ کریس۔ ای خوش ئسٹ کہ داسہ ننا اوڑ دہی تا چرجوئی پین وڈک۔ انتئے کہ ہر یک شنبے آ ننا اوڑ دہی مسکہ، ولے تین پہ تین ہیت انا وارخواہی رسینگو کہ۔ انتئے کہ نی کنے آ نبار اَلویسہ، نی گڑ اس ہیل کننگ وہنگ کن بسہ۔

نا است آ بریک، اسہ جمعہ اس ہرا تم ای نے آبسٹ، تو نن ہڑتوم آک اوار جمعہ نماز خوانان، ولدا نی چاول چھولے کنفیس، و ولدا کنے پاریس ''یار! ای ہر جمعہ غا دکانی بابا نا مزار آ کاوہ۔ واوڑے زرس دم کشنگ آن پد پدی اُرا غا کاوہ۔ داڑان ای آسراتی دوئی کیوہ۔ گڑا اینو نی کن تون بریسہ؟'' ای اوَ کریٹ، ونن ہڑتوم آک زرہ سے آن پد دکانی بابا نا مزار آ ئسن۔ ولدا گھنٹہ یک و نیم اس ہموڑے آسرات وچپ تو لنگ آن پد تینا اُرا تیا ہنان۔ بے شک آسراتی نا پر دسیکہ ہموساہت آ تیٹی۔

اڑلیس کہ، دا امر، خیر جان! نی یونیورسٹی آ ہم بسس؟ جی اوَ خواجہ! ایم فل انگلش لٹریچر۔ جائی نی کمال نا خواجہ اُس۔ و ولدا وخت وخت اس کسری سلام دعا مسکہ۔ وخت اس نی اشتافی مسہ، وخت اس ای۔

پیپر مارکنگ نا بابت ہرا تم ایگزامینیشن برانچ آ ہناٹ، تو اوڑے ہم نے سنگت آ تون خوش گپ خناٹ۔ و داڑتون اوار پیپر ہم چیک کرسا ہناسہ۔ عجب ءِ بندغ اسے اُس، ہر جاگہ غا خننگسہ۔ داڑے ہم ہمو وَڑک ئسر۔ اوڑ دہی مسکہ، ولے گونڈ۔ ولدا یونیورسٹی نا رہی آ اسہ میڈیکل اسے آ خننگاس۔ سوج کننگ آ پاریس کہ کنا سنگت نا کلینک ءِ، بیگہ تون داڑے بریوہ۔''

کنا نا بودی، کنا بے چیتائی، کنا شوخی تیان پد ہم نی کنے آن مُر متویس۔ ولدا دُن مس کہ نی کرار کرار آ کم خننگسا ہناس۔ سنڈے پارٹی ٹی کم خننگاسہ، یونیورسٹی ٹی برجا ایم۔ فل ءِ فریز کرفیس، نن ہم زندانا اختئی تیٹی گٹ ئسن۔ و نی ہم خننگتو یسہ۔ گیشتری مشرق نا دفتر آ ہنگ نا وخت آ نا دفتر نا رہی آن گدرینگاٹہ تو نا گاڈی ءِ خننوٹہ تو مونی گام کریٹہ۔ بھلو وخت اسے آن پد دیکی بائی پاس نا روڈ آ اکبر خان تون اوار خننگاس۔ سوج کننگ آ پاریس کہ پوسکن ءِ گاڈی اس ہلکنٹ، متکن آ ہنا۔ اوکان پد دوارہ سنڈے پارٹی تیٹی خننگ انگ نا بنا مس۔ و ایم۔ فل ءِ ہم بنا کریس۔ تھیسز ہم کم و وَد پوروئس، ولے زندنے پین پٹ و پول نا موکل تنو۔

ای سوشل میڈیا غان مُر تینا دنیا نا چَس آ تیٹی اختہ ئسٹ، وُروز نامہ آزادی' ءِ ہلکٹ، و اوٹی تینا نوشتا نک ءِ پٹاٹ، و خناٹ تے۔ ولدا ننکان ہرا تم ای اخبار ءِ خوانگ نا بناءِ کریٹ تو نا ہڑزخواہی نا بیان ءِ خناٹ۔ نا کالج والاک نا مرک آ اسہ ہڑزخواہی دیوان اس اڈتسوسر۔ کنا اپاخ آک پرینگار، ہرا تم ای نا مرک انا حوال ءِ خوانا ٹ، تو ہچ پہہ متوٹ کہ دا راست ءِ یا تغ اس خننگ اُٹ؟

ولدا ہندا چرت اٹ تنگان ہناٹ، و نی کنا تغ اٹ بسس، و پاریس ''یار! اکبر! گنوک اُس انت؟ انتئے فریشان اُس، ہُرا ی زندہ اُٹ۔''

خیر محمد سمالانی کنے نے آن آخا، نا سنگت آ تیان گلہ ءِ۔ خیر جان! ای نا مون آ شکی اُٹ۔ خدا نے جنت الفردوس اٹی جاگہ ایتے۔ نا ردینک آتے بشخے، و نا تینائی تے صبر عطاء کے۔ آمین ثم آمین۔

☆☆☆☆☆

چنانا خلقی کسہ غاک.....مُرونا پاڑ

..... عنایت اللہ ساگر

ئس اسہ شکاری اس، اسہ دے ہنا شکار کن۔ بنج اسے نا ماس آن ہنا کہ۔ دے اس خیال کرے کہ دا بنج آن خلک ریڑ کریرہ۔ بھلو بھلو ڈونک ئسرہ۔ حیران مس، خلیس، بسم اللہ کرسا بس لگا خنا کہ دامش اٹ مرو اس چغز خننگ اٹی ءِ۔ دا مرو خڑ آ تا زور آن نت ءِ تینا ڈغار اٹی تسنے۔ داخلک اونا نت تا زور آن ڈغار آن پیشن مسرہ۔ بس مروءِ ہینفے۔ مروءِ چغز تنون اوار درے اُرا غا۔ مسہ دے اسکان خرواڑ آتے لارتسر، تینٹ نوش جان کریر۔ دا پائک کٹنوس۔ ولدا بچوک آتے سیال تینائی تے کن راہی کرے۔

شکاری نا لمہ شکاری ءِ پارے ''نی ہن شار آن میڑ اناسِل اس ہڑ، داپاڑ تے خاس کین۔'' شکاری ہنا شار آن ایس میڑ اناسِل اس۔ لمہ تے ایس سِل ءِ، سِل اٹ نُت شاغا، سوگوڈک کرے تے۔ ایلو دے کُسہ کرے، سِل انا پٹ آتے کشکا۔ ایس نرومب آتے ٹی لار تس تخا تے۔ سِل ءِ ایزک اس کرے۔ دامُر ونا پائک داسہ ایزک اٹی جاگہ کپسہ۔ لمہ تے شکاری ءِ پارے ''نی ہن بھلو ساہدار اسے نا سِل اس ہڑ اتہ۔''

شکاری ہنا ہچ اناسِل اس ایس۔ لمہ تے ہچ اناسِل ءِ ایزک اس جوڑ کرے۔ ولے دامُر ونا پائک بھاز زیات ئسر۔ ہچ اناسِل اٹی جاگہ کتوسہ۔ ولدا مارءِ تینا پارے ''پین بھلو سِل اس اتہ۔'' شکاری پارے ''جی لمہ، جیجا۔ ہچ اناسِل آن بارءِ بھلو سِل اف، ہرا کان داپاڑ تے کن سِل اتیو۔''

لمہ تے پارے ''کنا چنا، ہن نی چک انا سِل اس اتہ۔ ہرا کہ کل آن چنکا چک ءِ، ہرادے پٹک پارہ، اونا سِل اس اتہ۔ ہمو چک ءِ ربڑاٹ خڑ۔''

شکاری ہنا شکار کرے، پٹک اس۔ اونا سِل ءِ کشا، ایس لمہ ءِ تینا تس۔ لمہ تے کرے تے ایزک اس۔ و اینو اسکان مرونا پاڑ تے کنیرہ۔

کنا کسہ چٹا

شکاری پٹا

مروسٹا

نم کل خوش مبو، ہنداڑے کنا کسہ کٹا

(دا کسہ ءِ کنے شاعر منظور ثاقب بنفے۔)

نن جائی بھاز مونی ہنانن

.....ابدال.....

ہرا تم کہ لوز اس دعویٰ سینا دروشم ءِ دوئی کیک، تو دعویٰ ءِ پک انگا شاہدی و دلیل اٹ مَتفِنگ نا باریم ہمو نوشتکار نا کوپہ غا تیا بریک۔ اگہ نوشتہ کار تینا دعویٰ نا وارث مریک۔ تو علمی دنیا اونا دعویٰ ولوز آتے اونا پن آ وحق منگ۔ اگہ نوشتکار تینا دعویٰ ءِ پک ءِ شاہدی و دلیل اٹ مون آ اَنگ کپک ہمولوز و دعواک نوشتکار کن تاریخی ویل اس جوڑ مریرہ۔

ٹکری سیف اللہ سیف سرپرہ نا کتاب ''براہوئی دارو درمان'' نا انتساب نوشتہ ءِ:

پن اٹ تینا مہربان آ باوہ پنی آ ماہرِ موسمیات وادبیات

ٹکری مزار خان سرپرّہ نور اللہ ومرقدہٗ نا کہ ''او علمِ موسمیات نا میدان آ براہوئی مخلوق ءِ ہمو چاہنداری ءِ بشخا ہَرادے کہ اینو پگہ نا بے باور آ جدید سائنسی مشینری ہم تِنگّ کپک۔''

دا انتسابی نوشت نا گڈّ یکو سِتر آک اسہ بھاز بھلّو دعویٰ اس کیرہ، کہ براہوئی پاروک آک علمی وفکری دنیا ٹی غُٹ دنیا غان بھاز مون آ ٹو۔ ننا اسہ بندغ اسے نا علمی قدّ وگشاد ہنداخس بُڑز وبھلن ءِ کہ اونا مون آ اینو نا سائنسی مشینری ہم نا بود سلوک ءِ۔ دن کہ خواجہ نوشتوک نوشتہ کرینے کہ ٹکری مزار خان نور اللہ مرقدہٗ نا موسم چاہنداری نا گشاد ہندن دسن وشابیت کس کہ اونا موسمی آزموندہ وپیشن گوئی خل انا چشخ آ نبار باوری و یک وٹک کس۔ وخت اس کہ اینو نا جدید سائنسی مشینری دا پڑ اٹ داسکان بے باورءِ۔

داہیت اَٹی ہچ ءِ شک اس اف کہ اینو نا جدید سائنسی موسمی چاہنداری نا نظام اٹی سیٹلا ئٹ آک ہم اریر۔ واہم دا نابود آ نظام والاک پارہ ''بارش کا امکان ہے''، غریب آک دُن پانگ کپسہ کہ تخین اٹ پھر مریک۔

امر کہ دا انتساب اٹ تینٹ نوشتہ کننگانے کہ جدید سائنسی مشینری بے باور ءِ، وٹکری مزار خان نا چاہنداری باوری مسنے۔ نن بنگنن کہ دا بے باور آ مشینری تیان سیٹلا ئٹ پنی آ مشین بھاز بڑزا آسمان نا ہمو دنگ آتے ٹی گوہی کیک ہرا کان اودے زمین تینا وَت انا پارغا چینگ کننگ و تینے آ بنگ کپک۔ خدا چاءِ ہندا سیٹلا ئٹ انت اَسے؟ نن بیرہ کوئٹہ نا سیٹلا ئٹ ٹاؤن نا پن ءِ بنگنن، بلکن انٹرنیشنل سپیس اسٹیشن پنی آ سیٹلا ئٹ ہم ہندن ءِ جاگہ اس مروءِ، ہرا ڑے اوغانستان نا مَش وجنگل آ تیان بروک آ بے اخلاق و بے مون آ اوغان تا بھلو بھلو دکان مروءِ۔

بایدے خواجہ غا نوشتوک ننے سیٹلا ئٹ آ تا بارواٹ معلومدار کے کہ سیٹلا ئٹ آک انت ءِ؟ اوفتا کاریمک انت ءِ؟ علمِ موسمیات اٹی سیٹلا ئٹ آ تا کڑ دانت ءِ؟ سیٹلا ئٹ آک ہرا پڑزہ ونظام آ تا وسیلہ اٹ علمِ موسمیات ءِ کمک کیرہ، وموسمیات چاہنداری ٹی پین انت انت سائنسی مشینری تیان کاریم ہکیرہ۔ ہمو سائنسی مشینری تیان ہرا مشین انت انت موسمی چاہنداری کن ہَرابَر اوڑا نا کاریم کیک۔

انتئے کہ خواجہ نوشتوک ننے آ نباز خوانندہ ءِ، او ایم اے براہوئی کرینے۔ ایم اے اسلامیات کرینے۔ جرنلزم (صحافت) نا ڈگری ہم ہلکنے۔ صحافت خوانفنگ نا اسہ ادارہ سینا کماش ءِ۔ دافتون اوار خواجہ ہومیو پیتھک نا ڈاکٹر اس ہم ارے۔ داخس لیاقت تون امیت ءِ کہ اونا گشاد علمِ موسمیات نا بنداوی چاہنداری ءِ، اسہ جوان ءِ وڑ اَسیٹ مون آ اَنگ کیک۔ امر کہ او تینٹ نوشتہ کرینے کہ اونا باوہ مہربان براہوئی پاروک آتے چاہنداری بشخانے۔

اسہ مارا سے نا تینا باوہ کن مہر وعقیدت نا درشانی کن لوز آک اونا جوزہ غا تارِد اٹ تخین اٹ سِتا کڑزوک اریر۔ دا وڑا نا خراج تحسین اسہ باوہ سینا حق ہم جوڑ مریک۔ ہندا ننا راجی روایت و تہذیبی اقدار آک ءِ، ولے علمی دنیا ٹی نوشتہ غا لوز آک تاریخ جوڑ مریرہ۔ دا رِداٹ لوز آ تا زمواری نا ہم بھلو باریم اس جوڑ مریک۔ ہرا نوشتکار کن بھاز کبین ہم مریرہ۔ انتئے کہ ہندا لوز آک مُستی بھلا دعویٰ تا دروشم ءِ ہلیرہ۔ علمی دنیا ٹی لوز آ تا وسیلہ اٹ بھلا دعویٰ تے کن بھلو شاہدی و دلیل نا خواست مریک۔ نوشتہ غا لوز آ تا رِد اٹ اوفتا معنہ ومطلب نا شابیت ءِ پڑ اس ودی مریک۔ لوز آتے ہر پہلو آن پَرکنگ و جاچ ہلّنگ مریک۔ انتئے کہ نوشتہ غان گڈ لوز اسہ بندغ اَسینا نجی ملکیت سلپک۔ قوم اتون اوار دا گڑاک یونیورسل میرات جوڑ مریرہ۔ تو دا بابت داخس بھلو دعویٰ اس کننگ آن مُست یا تو پام آن کاریم ہلنگے یا گڑا دادے پک کننگ کن مون آ بروئی تمک۔ ای تو دا پاوہ کہ بایدے نوشت آ تیٹی دُن ءِ بھلو دعویٰ مف یا کننگپ ہرافتے پک کننگ مشکل یا ناممکن مرے۔ نن براہوئی بولی واونا پاروک آ تا بابت بھاز بھلو بھلو دعویٰ کرینن و کننگ اُن، تخین اٹ داوَڑ انا دعواک ننا لخ اٹ تمرہ، انتئے کہ نن دافتے پک کننگ کپنہ۔ گڑا گرج داہیت انا ءِ کہ تینا مخلوق وخوانوک آتے ریفنگ نا جاگہ غا راستکی تے مونی اتنگ و راست نوشتہ کننگ نا کنڈ آ چکار کین۔ انتئے کہ داسہ ننا ورناک ہندن تلنگ ءِ، کہ ''نن جائی بھاز مونی ہنانن۔''

☆☆☆☆☆

تلار

راجی دودربیدگ نارکھ

نناز مواریک

غمخوارحیات

ہراسہ راج اسے ناپچار (شناخت) اونا راجی دودربیدہ (ثقافت) آن مریک و بلوچ راج اسہ تاریخی ءُ دود رَبیدہ اسے ناخواجہ ءِ۔

ای کل آن مُست تو 2 مارچ نا دے بلوچ راجی دودربیدگ دے ءِ اڈتنگ ناسوچ (آئیڈیا) تروک آ انسان ءِ خراج تحسین پیش کیوہ کہ اودا سوچ وفکر ءِ دادے نانسبت اٹ ننے تس۔ ولدا ہموغت مخلوق، ہمو تنظیم آتے مبارک باد پیش کیوہ ہرا فک دادے نا رداٹ مچی ومجلس اڈایتِرہ۔

تخین اٹ دا وڑ نادیک راجی چیدہ (علامت) پانگرہ، 2مارچ بلوچ کلچر دے ننے دا احساس وخوشی ایتک کہ نن ہم اسہ زندہ ءراج اسے اُن ننا اسہ عظیم ءراجی دودربیدگ اس ارے۔ ننا ہم اسہ تاریخی تمدنی، پچّارئسے۔

ہنداوڑ دادے ننے اسہ پین بھاز بھلو کلہو اس اینتک۔ اوکلہو اسٹی، یکجہتی و سیوت ناءِ..... دادے ننا ہرا اختلاف ءِ اسٹ ایلوآن مُرکرسہ ننے اسہ تلہ غا چُج کننگ ناءِ، داخاطر کہ ننا نیام اٹ نظریاتی اختلاف تو مریک ولے ننا راجی دودربیدگ (ثقافت / کلچر) اسٹ ءِ، ننا راجی پچّا راسٹ ءِ۔ دُنکہ پنی آبلوچ زانتکار منظور بلوچ پاہک ۔

میری اسٹ ءِ نن کل اسٹ اُن ہنپہ نی رنگ آ اُست آک اسٹ ءِ دادے ناکل آن بھلا کلہو ہندادے کہ نن ہڑدے ہنداوڑ اسٹ مرین، نن اُست آتا زنگ آتے مُرکرسہ، ذاتی اختلاف آتے خیر خلسہ تینا راج انا راجی، قومی، اجتماعی، ثقافتی، تاریخی شونداری وشرحالی کن مخلصی اٹ کاریم کین۔ ہرا کاریم اٹی بیرہ جوزہ نہ بلکن عملی جوزہ مرے ولدا ننے راجی دودربیدگ ناحوالہ غا داسرپندی مرے کہ بلوچ دودربید ہَراٹی ننا توتل بش، مرک وزندنا دودوروا ج، زبان و لوزانک (ادب) ساڑی ءِ، لوزانک (ادب) اٹ ننا شعر و باگل، خلقی آزمانک وداستان، بلوچی پنک اوارء ہنداوڑ ننا تینا راجی زیمل (ساز آک) اوٹی سرونز، بینجو، دنبورہ، لیواچاپ، بلوچی چاپ آک ننا ثقافت نانشخ و چاہنداری! ہنداوڑ گدان، کونٹ، پٹر، سنجری، مون پُل، گوفتہ، مہاری، ہیچ ننا دودربیدگ نا چیدہ غاکو..... دافتون اوار ننا کن خورنا گڑاک ننا رزانک ہم راجی دودربیدگ ناپڑ آننے ایلوفتیان جتاوَ چاہندری اس ایترہ۔

بلوچی دوچ (کشیدہ) ننا راجی دودربیدہ تونِ اوار ننا ادب و راجی آرٹ نا بھاز گچنین ءنمونہ ءُ کہ ننا زالبول آتا تخلیق کروک آ (جوڑوک آ) دا دوچ آتیٹ فنون ءِ لطیفہ وآرٹ نا شاہکار اس نظر بریک، دافتیٹ ہندن ءِ تینائی ناکشش اس تخوک ءِ کہ نی ہراتم بلوچی دوچ اس خنس نے تینا کنڈ آ فطری وڑ اٹ چلک۔ غیر اختیاری وڑاٹ اودوچ اٹی اسہ تقدس پاکیزگی و احترام ناعکس آک نظر بریرہ۔ دنیانا چائے ہرا کنج اٹی امرء زالبول اس بلوچی دوچ اس بینے اودے بلوچ مخلوق تینا سرپند مرسہ قدرتی وڑ اٹ اونا احترام ءِ کیک وننا بلوچی دوچ نا نمہ داری نا واونا داپُرکششی ناسوب آن اینو بدرراج آتا زالبول آک بھاز بھلو نرخ آتیٹ تین کن کشیدہ خلفسہ ہندادوچ آتا پُچ آتے بینرہ۔

ہنداوڑ ننا دادوچ اٹی نمہ داری آن بید پردہ وستر نا بھاز گچین ءِ وڑ وڈول اس ساڑی ءِ۔ کہ کشیدہ ناسوب بلوچی پچ آک بھاز وزن دار مریرہ ہنداڑان دافتے بینگ وخت آ زالبول ءِ بے ستری ناخلیس مفک۔ ہرا ڈول زالبول کن اسلامی پچ انا خواست ءِ کہ اونا ستر پاش مف اسلامی پردہ نا خواست آ ہم ننا بلوچی پچ آک جوان وڑاٹ دڑنگرہ۔ دُنکہ اینو پگہ نن خنہ کہ زالبول آک ہندن ءِ پچ بینرہ ہرافتے ٹی اسٹ تو اوفک بے ستر ہم مریرہ کہ تینا تولنگ وچرینگ اٹ ہم خلیرہ ولدا اوفتے ٹی اونمہ پچ اف ہرانمہ ننا بلوچی دوچ ٹی ءِ (داگپ آتے ای تینا بلوچی دود اتون محبت نا سوب کپرہ بلکہ غورکننگ ءِ تو دانکتہ غاای ردمفروٹ) پانگ نا مسخت دادے کہ ہموزالبول لکھ ستاوسلام نا حقدار ءِ ہرا اولیکو وار ایلوفتیان زیات متاثر مریک و داسہ دودربیدہ نا تخلیق کار پانگک کہ او دودربیدہ تون زیات خڑکی تخک۔ بلوچ راجی دودربیدگ ءِ ایلو بدرروا ج آتیان رکھ اکن زالبول اسہ بھلو کڑد اس دوئی کننگ کیک و بایدءِ بلوچ زالبول داکارکڑدءِ تینا راجی فرض سرپد مرسہ داڑکن گڑتی کے۔ کہ پین تا زیراثر محکوم آراج آتا اسہ خصلت اس دامریک کہ اوتینا زبان و ادب، دودربیدہ، ثقافت ءِ بے قدر کرسہ بلوچی دوچ نا بنداوَ ءِ کرے۔ تو ننا اینو نابلوچ زالبول کوشت کے زیات ترتینا بلوچی دوچ (کشیدہ) وگد بینے کہ داٹی نمہ ہم ارے پردہ ہم ارے۔

داڑن ننا راجی دودربیدہ (ثقافت) مخلوق اٹی شینک ہم مریک ولدا ننا راجی شناخت ہم مدامی زندہ سلک۔ اینو نا دامیڈیا نا ترندانگا دوراٹی تینا راجی دودربیدہ ءِ بدر دودربیدہ آتا اثر آن رکھنگ نا بھلو خواست اس ارے۔ داپڑ آنن اگہ غورکین تو فطری وڑ اٹ نیاڑی، اسہ راج اسے نا دودربیدہ تون زیات خڑکی تخک۔ بلوچ راجی دودربیدگ ءِ ایلو بدرروا ج آتیان رکھ اکن زالبول اسہ بھلو کڑد اس دوئی کننگ کیک و بایدءِ بلوچ زالبول داکارکڑدءِ تینا راجی فرض سرپد مرسہ داڑکن گڑتی کے۔ کہ پین تا زیراثر محکوم آراج آتا اسہ خصلت اس دامریک کہ اوتینا زبان و ادب، دودربیدہ، ثقافت ءِ بے قدر کرسہ ناراج اٹی ہم ہندن منتگ ءِ کہ ننا مخلوق بدر زبان تیٹ ہیت کننگ ءِ شون وترقی پانک، پین دود وروا ج ءِ ہرفنگ ءِ شون وترقی پانک اصل اٹ دا شونداری اس اف بلکن ذہنی غلامی ءِ کہ ننے دا احساس اف کہ ننا داعمل آن غیر دانستہ وڑاٹ ننا راجی دودربیدہ نا اخس ءِ بھلو نسخان اس منتگ ءِ۔

دانسخان نا ارٹی بھلا سوب دا کہ ننے تینا راجی میڈیا (ذرائع ابلاغ) اف، نئے الیکٹرانک نئے پرنٹ میڈیا نا نتو ذرائع ارے، ایلو پارہ غا دنیا میڈیا نا رُم اٹی بھاز مونی ءِ ہرملک نا سَدآن بھاز ٹی وی چینل آکو، نن توش نیوز و بلوچستان سبز بات آن بید پین چینل اف ونن کیبل، ڈش یا نیٹ آ بدر کلچر (ثقافت) نا چینل آتے ہُرنہ و بحثیت محکوم راج ننے آ دافتا منفی اثر داوڑ تمنگ ءِ کہ نن تینا رواج آتے گم گارکرسہ ہموٹی وی چینل تیا بروک آ دود (ثقافت) آتے ہرفنگ اُن۔ دُنکہ ننا زبان ننے آن ہنگ ءِ!!

خاص کر شاری زند اٹ ہراڑے ننا اُراتیٹ الیکٹرانک میڈیا (ٹی وی، نیٹ، کمپیوٹر) ساڑی ءِ۔ داڑے ننا زبان و دود ربیدگ آبدر دود ربیدگ آتا بھلو منفی اثر اس تالان ءِ۔ داہد اسکان کہ داسہ ننا سانگ، برام تا دود آک ہم ہمو بلوچی راجی دود انا وڑ سلتو۔ نن غیر اختیاری وڑاٹ تینا راجی دود آتے ایلوفتیان کمتر سرپند مرسہ اسہ ڈول اسے ٹی احساس کمتری ناگواچی مرسہ، مصنوعیت اسے نا نوکاپ اٹی وہسہ..... گلیمر ناگواچی مرسہ، کمرشلائز منتگ وکیموفلاج ناکنڈ آہنگ اُن، داٹی میڈیا غان گڈ کل آن بھلا زموار تعلیمی وڑ وڈول (اسکولنگ سسٹم) ءِ کہ ننے ہَرا کتاب آک پرائمری آن تا ماسٹر لیول اسکان خوانفنگرہ اوفتے ٹی ننا راجی دودربیدہ، ثقافت نابدل بدر ثقافت آک ساڑی ءُ ننا تاریخ زبان داتدریسی نظام اٹ اوار اف بلکہ ننے بدر ءُ دروغ نا تاریخ اس خوانفسہ تینا راجی دودربیدہ وتاریخ آن بدراہ گننگ.....

دامنوک ءِ ہیت ئسے کہ بھلا گڑا چنکا ءِ کیدک، چنکا تینا بھلا نا اثر اٹی مریک ولے ننا دودربیدہ ایلو ثقافت تیان بھاز زیبا و پراخ ءِ نن اگہ ایلو ثقافت آتے متاثر کپنہ تو اوفتیان اثر ہم ہرفپن۔ ارتقائی عمل تینا جاگغہ بھاز آ گڑا تا نن تینٹ بحثیت راج اسے نا راجدار زموار مرینہ۔ ءُ دارداٹ نن کل تینا کڑد آ نظر اس شان تو ننے بھاز کمبوتیک نظر برور۔ دُنکہ زبان نا رکھ انا تعلق برائے راست البول تو نے کہ او اُراٹی چناڑ تون ہراڈول ہیت کے چنا ہموڑ ایل کیک۔ دا خاطر کہ چنا نا اولیکو شونداری نا مکتب لمہ ناکُٹ ءِ۔ داتنکن اسہ چیلنج ئسے کہ ایلو میڈیا و ثقافتی یلغار نا زیراثر اُن ہرافک ہروڑاٹ ننا ثقافت ءِ گوہنگ کن چمبازی کیرہ۔ حالانکہ نن داگڑا تیا غورکپنہ کہ بدر قوم آک ننا راجی ثقافت ناگڑاتے سودا کرسہ سرمایہ دار منگ ءِ دُنکہ او غانک بلوچی دوچ، کلاشی تے مشن تیا جوڑ ریہ ایترہ ننا مخلوق آ سودا کیرہ۔ دا کاریم ءِ اگہ بلوچ تینٹ کے تو اونا اُست ہم جم مریک کہ تینا راجی دود ءِ شینک کننگ اُٹ ولدا داٹی مالی فائدہ ہم منتگ کیک۔

داسازش آتے تو نگ کن ننے بحثیت بلوچ ہراسٹ ءِ تینے تینٹ پیش کرسہ مون آبروئی ءِ، خاص کر زالبول آک ثقافت نا رکھ اکن باقاعدہ حکمت عملی جوڑ سا کاریم کیر۔ بدرزبان آن نفرت کپس البتہ تینا زبان ءِ ایلو تا اثر اٹی کسفپس۔ انت مگہ پنجابی یا او غانک زوراٹ براہوئی و بلوچی کیرہ۔ نن تینا علاقہ تیٹ اوفتا زبان تیٹ گپ کننگ نا بے سہب کوشت کینہ۔ ہنداوڑ سا نگ برام یا مرک وزندانا ایلو دود آتیٹ نن کوشت کین تینا بلوچ راجی دود ءِ گیرام دپّن۔ دا خاطر کہ داوڑاٹ ننا ثقافت ننے آن ہنداوڑ کرار کرار آ گم و گار مرو، اگہ دودربیدہ گارمس تو نن ہم گار مرون کہ ننا راجی دودربیدگ ننا پچّارء.....!!

☆☆☆☆☆

دودوربیدگ وتنا بے چیٹیک

سعیدنور

دا وخت آ مُچ آ دنیاٹی کم و وَد 200 ملک ءِ ہرافتیٹ 5000 آن زیات نسلی کڑدہ جہی ءِ۔ و دافتیٹ نیمہ غان زیات ہندن ءِ کہ اوفتا دودوربیدگ آک اسہ ایلوآن چیٹ جتاء۔ ہندن بلوچ قوم انا دود وربیدگ ہم ہندا تیان اسٹ ءِ ہرا تینا مٹ تینٹ ءِ۔ دود و ربیدگ ننے مست انا پیڑی تان رسینگوک آ میرات مریک ہرافتے او تینکن فخر سرپند کرینو او دافتے تینا جان آن ہم زیات دوست تخانو ہرافتا رکھ وچیٹ اکن تینا جون انا دترتے ہم وہفنگ آن خلتنو۔ دُن پانگ کینہ کہ دا اوفتا نگ و ناموس مسُنو۔ ہندن دا پیڑی درپیڑی پند کرسا اینو ننا نشخ اٹ بسُنو۔

دُن تو بلوچ قوم انا دود وربیدگ آتے کیہی جاگہ غا بشخ و پانٹ کتنگک ولے اِرا اہم ءِ بشخ دُنکہ:

مادی ثقافت (Material Culture)

غیر مادی ثقافت (Non Material)

مادی ثقافت بلوچ آ تا ماڑی ٹی ہمو بشخ آک ساڑی ءِ ہرافتے دوٹی جوڑ کننگا نے دُنکہ گدان، شفی، پٹر، ڈلی، دستار، گڈی، و پین پین ہندن غیر مادی ثقافت آتیٹ زبان، ادب، تاریخ و پین پین۔ اینو مُچ آ دنیاٹی بلوچ آک ہراڑے ہم آبادءِ 2 مارچ انا دے ءِ ہندا مادی وغیر مادی دود وربیدگ آ تا رکھ و چیٹ اکن اڈتنگ ءِ۔ و 2 مارچ انا دے ءِ اڈتنگ نا مسخت ہم ہندادے ولے داڑے سوج دا ودی مریک کہ بیرہ سال اٹی اسہ دے اس انت ننا دابے مٹ آ دودو ربیدگ آتیکن بھاز ءِ؟ اینو مچ آ سال ءِ دیکی ثقافت اٹ تیر کینہ و ہندا اسہ دے ءِ اڈ ایتنہ بجائے دانا کہ اینو نن تینا کاٹم ءِ فخر آن بڑز کرسا تینا سینہ ءِ پیشن کشسہ اسہ رعب اسیٹ تینا دابے مٹ ءِ ربیدگ آتے تینا جون انا زیب و تینا اُرانا شان، تینا ڈیہہ انا شان جوڑ کین۔ ولے نن غیر آ تا دود و ربیدگ آتے تینا زند اٹ جہی کریئن۔ او ہندن ءِ وڑ وڈول دوئی کریئن کہ وار وار مارو مسٹر نا فرق ہم سلپک۔ داڑے کنے فرانسیسی تا دور انا ہمو وخت انا تاریخی ہیت آک یات بتنگ ءِ کہ ہرا وخت فرانسیسی تا تولّ وبَش کننگ بینگ کل اٹی ایلو ثقافت آک بے کچ بھاز کُسُر۔ نرینہ غا تا نقلی ءِ پژہ تخنگ۔ شمبلاخ تروک ءِ پچ بینگ، کلک آ تیا خیسنی خلنگ، و پین کیہی گڑاک کُسُر۔ ولے روسو کونو فلسفی اس اوفتے بندغی ناڈس تس وتینا خلکت ءِ ایلو تا دودوربیدگ آتیان جان خلاسی نا پنت وشون کرے۔ اوفتے پارے کہ دُن انگا گڑاک نمے بندغ جوڑ کپّسہ بلکن نمے دُتک جوڑ کننگ ءِ او پارے کہ بندغی ناشان داٹی ءِ کہ او تینے پہہ مریر و تینا دود و ربیدگ آتے دوئی کیر۔ داوڑ او تینا مخلوق ءِ اسہ نقالی ءِ ربیدگ اسے آن کشنگ اٹ سرسُہب مس و او فتے اوفتا جند آن درستی راست کرفے۔ ہراڑا زرس غور وفکر کین تو دانن کن ہم بھلو سخ ئسے۔ داکان بیدس اٹلی نا مخلوق دیکی وڑ وڈول آتے تینائی کریر تو اوفتا پلویڑ اٹ ہندن بُسر کہ دا اوفتے تہہ آن خواتہ کریر۔

اینو اگہ نن ہم تینا چپ وچا گڑد نا جاچ ءِ ہلین تو نن ہم ہندن انگا ویل آ تا پلویڑ اٹی اختہ نظر بریرہ۔ ہرا ننے دا گڑتی ٹی شاغک کہ اینو ننا مادی و غیر مادی مچ دود ربیدگ آک تینا وجود ءِ گوہنگ ءِ۔ ہرافتیٹ کل آن بھلا ویل ننا غیر مادی ثقافت ننا لمہ ئی بولی تا کہنگ ءِ ہرانا مچ زموار یک ننا نام نہاد شاعر وادیب و نام نہاد انگا تنظیم آ تیا کا ہک۔ ہرا ہیت آتیٹ مَش تے بڑہ ولے کاریم آ ک تا پچ نظر بفسہ۔ دا ہیت ءِ زیات چلنگ آن ای دا بہتر سمجھوہ کہ داسلہ ءِ اینو کہ نم 21 فروری ہرا لمہ ئی بولی تا جہانی دے ئس۔ اونا جاچ ءِ ہلبو ہراڑان نمے جوان وڑاٹ اندازہ مریک ہرا مچ سال خاچنگ اٹ تیر کریر ولے ہندا دے آ ہم اوفتا خاص ءِ کڑد اس متو۔ ولے افسوز کہ سوج دے کے داڑے تو کل مفاد آتیٹ اختہ ءِ۔ ہندن ای تینا اینو نا کالم ءِ ایسر کننگ کِن بیرہ دا جملہ غا تا کمک ءِ ہلیوہ کہ ننے تینا دودوربیدگ آتے زندہ تخنگ کِن سال اٹ اسہ دے نہ بلکن مُچ آ سال جہد کروئی ءِ۔

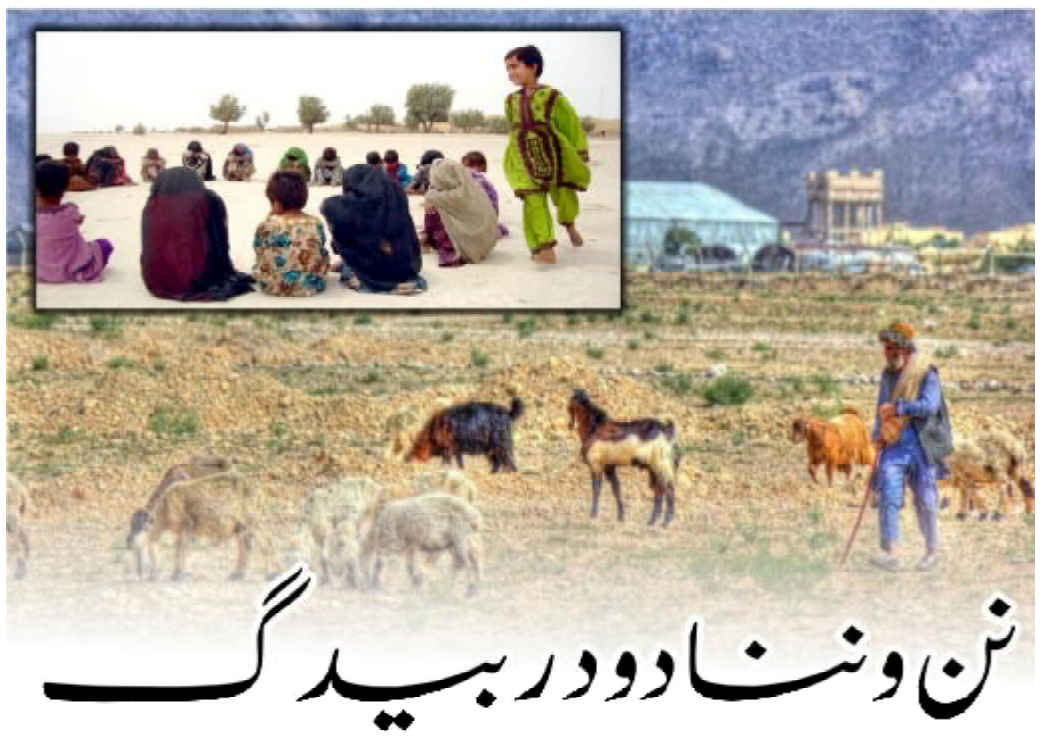

نن ونا دودربیدگ

رسم ورواج ہیت وگپ تولّ وبش انسان نا فطرت ءِ پاش کیرہ کہ امرء تہذیب اسے تو اونا تعلقداری ارے۔ و ہرا وڑٹ اونا کشت وکشاری مُسنے۔ ہنداوڑٹ ربیدگ ناہم نازنداٹی بھاز بھلو دوئسے۔ پانگ کن تو پنج حرف اٹ گنڈوک دالوز بھاز سبک ءِ ولے زنداٹ دانا اسہ بھاز بھلو جاگہ ئسے۔ ہراڑان ننا دود ربیدگ، کننگ، بینگ، مہانداری نا درشانی ءِ کرسا ڈنی مخلوق ولشکر نا مون اٹی اسہ پورو ءِ نقشہ اس جوڑ مریک کہ بلوچ قوم انا دود وربیدگ ہراٹی تو فک و دستار، مچ اٹی تفوک زغم کہ ہراڑا دے انا روشنائی تمنگ تو گروشک ترسا پین زیبا مریک۔ داڑتون اوار اوار ہمو بلوچی پچ آک، رعب دار انگا چوٹ آک، بلوچ نا دودربیدگ ءِ پین مون مُستی درسا اودے قوم آتا نیام اٹی سرکیرہ کہ دا دودربیدگ نا بنداو کیہی ہزار سال مُست تخنگا نے۔ دا اسہ وختی ءِ خوشی یا دود وربیدگ اس اف کہ دادے داسہ ناورناتے دوئی مسُو۔ بلکہ ننا دا دودوربیدگ ناگواہی ءِ پٹ ومیدان، مش وتلار آک ہرافتا نیام اٹ، زیبا انگا ہمو گدان کہ ہراڑان تو بے ناروشنائی کسر کرسا گدان ناتہٹی پتریننگ۔ شوان تو اوار بزگل نالخ اٹ درنجوک ہمو چڑینگ آک شلکارہ۔ سی و پالّ ہیزک تو اوار، کُرنو وشیلانچ، بشینک، وتافو نا اواری، گودی ناہمو نسخل ناہڑ سنگ خواری کشنگ، پُچ انا مہاری ءِ دوٹی کننگ، پہوال ناہموز نداکل شاہدءِ ننا دودوربیدگ ناوداد دوربیدگ نا مٹ اف کل آداجہان اٹ۔

ہیت منتگ ءِ قوم آتا دودربیدگ نا، دُنیاٹی بھاز آ قوم آک آبادءِ یقیناً ہرکس ءِ اونا ہمو دود وربیدگ آک دوست برور۔ نن تینا دودوربیدگ ناتران ءِ کین تو خلقی شیئر آتا ہم ذکر داٹی المی ءِ انتئے کہ خلقی شیئر آک ننا تولّ وبش، دود وربیدگ وہمو گڑاتا ذکروار وار بریک کہ ہرافتے ننا اینو نا ورناک اُست آن درینو۔ خلقی شیئر پاروک اختر چنال، محمد مراد پارکوئی (ایماندار)، محمد رمضان زیدی والا، داڑتون اوار پین بھاز شاعر آک اریر کہ ہرا تینا شیئر آتے ٹی مدام ننا دودوربیدگ ءِ زندہ تخانو۔ لمہ ناہمو لولی کہ ہروخت تینا چناءِ خاچفنگ کن بنفک واودے زواس تُنگان اینتک۔

بلوچ قوم انا مہانداری ہم اونا گچین آ دود ربیدگ نا درشانی ءِ کیک کہ ہرا وخت آ کہ اسہ اُرا سے آ مہمان بسکہ یا او نا بتنگ ناڈس ملا کہ تو مچ آ خلق والاک خوشی کریرہ کہ اللہ پاک ناکنڈ آن رحمت اس بُسنے۔ اونا جوان وڑٹ خاطر داری ءِ کریرہ۔ بلوچی دود وربیدگ نارداٹ اوڑکن ہیٹ اس تژرہ۔ سی و پالّ، کرنو، دیسی آ ساگ اتو اوار اوار راجی کن وخورنا کل گڑاتے اونا مون آ تخارہ۔ مہمان بسکہ تو اسہ اُرا سیا ولے چُج آ خلق اوڑکن دعوت کریکہ۔ مہمان بسکہ تو تینا مرضی آ ولے پَدی ہِتنگ کن اودے کل آ شارانا اِرغ ءِ گُنوئی تمّا کہ۔

دا ننا دود ربیدگ نا ہمو زباد ءِ ہرانا اثر ننے اسکان رسینگا۔ ولے ننے دافتا زی آ سوج کروئی تمّو کہ ننا دودربیدگ ناہمو مال وڈی دا قیمتی آ میرات ننا سُستی آن مدان مدان آ دوتیان ننا ہتنگ ءِ اگہ نن است انا ہُب اٹ تینا ہمو کیہی پشت آ تا تروک آ دا نشانی نا رکھ ءِ کتون تو خدانخواستہ ہندن ءِ دے اس مروءِ کہ نن تینا بروک آ چین اکن تینا دود ربیدگ نا منہ ہندن ءِ گڑاس ہلون کہ او ہم وختی مرور و او فتا دو آن ہم او زواس زیان مرور۔ انتئے کہ داسہ ہم ہندن ءِ بھاز گڑا ننا دودربیدگ نا اریر کہ نن اوفتیان بلدافن یا او گڑاک داسہ ننا نزوری تیان کم منتگ ءِ۔

ہمو مشی آ لوز آک ہرافتا عجب ءِ مزہ ئسے اوفتا مزّہ زبان نا پین بڑز مریک او ہم ننے آن ننا سستی و نابودی تا سوب آن گم مرسا کارہ۔ اگہ نن خوانہ کہ ننا دود وربیدگ نا زیبائی قیامت اسکان سَلے تو داڑ کن ننے و نمے کل ءِ سخت خواری کروئی مریک۔ تا کہ ننا بلوچ نا دود ربیدگ نا روشنائی چانڑدہ نا تو بے آ مبارچ آ ڈغار آ تالان مرے۔

☆☆☆☆

Daily
TALAR

The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world

ڈیلی
تلار
نوشکے

وزیراعلیٰ السِ ءِ ویل آتیان خلاسی ایتک لالہ یوسف خلجی

بلوچستان نا السِ اینو بیست و یک میک کرن اٹی ہم بجلی، گیس، کنوئی دیرانا آسراتی تیان مُرءِ

شارانا سڑک آک پنوک ءُ، سرکاری نوکری تا بہا کننگ آرکھستا کڑزک، سروک بلوچستان امن جرگہ

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان امن جرگہ نا کماش لالہ یوسف خلجی پاکستان پیپلز پارٹی نا راہشون میر سرفراز بگٹی ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان نا سوغند ہرفنگ آ مبارکباد ترسا پارینے کہ بلوچستان امن جرگہ وزیراعلیٰ نا اسمبلی ٹی اولیکوتران اٹ سرکاری نوکری تا ہلنگ و بہا کننگ آ پابندی ستا کڑزک۔ اومیت کینہ کہ وزیراعلیٰ بلوچستان نا اُلس ءِ دوئی ویل آتا ایسری کن جوان بنداوآ گام گیج ہرفک۔ تینا اسہ بیان اسے ٹی لالہ یوسف خلجی پارینے کہ بلوچستان نا اُلس اینو 21 میکو کرن اٹ ہم بجلی، گیس، کننگ نا ساف ءُ دیر، تعلیم، روڈ اتون اوار ایلو بنداوی آسراتی تیان زہمی ءُ، شارانا شاہراہک پنوک ءُ، ہرانا سوب آن مچ آدے ٹریفک جام مریک واُلس ذہنی ناجوڑی نا گواچنی مسنو۔ پاکستان پیپلز پارٹی ناپوسکن گچین مروک آوزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی ہسپتال آتیٹی دارو تھون اوار ایلو آسراتی تا فراوانی، شاہراہ تاجوڑی واُلس ءِ دوئی ایلو ویل آتا ایسری کن زوت اس وعملی گام گیج ہرفیر۔ تانکہ اُلس اسٹ ودی مروک آ اُست ہسونی ایسر مرے۔ او پارینے کہ مالوگچین مروک آ اُلسی نمائندہ غاک اُلس ناہچ ءُ خدمت اس کتنو وخت اس کہ صوبہ نا شونداری کن بروک آ ارب آ روپئی تا فنڈ آک وڈی خوری نا گواچنی مسر۔ نن اومیت کینہ کہ پوسکن گچین مروک آ حکومت صوبہ ٹی گڈگورننس نا جوڑی و وڈی خوری نا ایسری ءِ پک کیک۔

.....کوئٹہ صوبائی الیکشن کمشنر محمد فرید آفریدی تون کہدہ بابر سینٹ نا کاغذات نامزدگی جمع کرفنگ اٹی ءِ

گروک ڈورءِ ہروڑ ناٹریفک کن بحال کننگانے ڈی سی خاران

خاران (نمائندہ خصوصی محمد عیسیٰ محمد حسنی) کمشنر رخشان ڈویژن شاہ عرفان احمد غرشین ناخاص ءُ پارت اسے آ ڈپٹی کمشنر منیر احمد سومرو لیویز فورس خاران ناکماشی ٹی گروک ندی ٹی ہیوی مشینری نا کمک اٹ کاریم کرسا خاران ٹو واشک، بسیمہ، مکران و کراچی کن ہروڑ ناٹریفک ءِ بحال کرے۔ یات سلے کہ گروک ندی نوکاپ نا دیرتا سوب آن بھاز زہمی مسوس وٹریفک نا نظام پورو معطل مسوس ہراڑان ٹرانسپورٹر و سفری بندغ آتے ویل آک مون تروک ئسر۔ ضلعی انتظامیہ خاران وخت آنوٹس ہلسا گروک ندی ٹی کاریم کرسا ہروڑ ناٹریفک ءِ بحال کرینے و ایلو کسر تیا ہم ہنگامی بنداوآ کاریم برجا ءِ۔ ٹرانسپورٹرک و ایلو سفری بندغ آک بیدس فریشانی آن بسیمہ روٹ آ سفر کیرہ۔

.....اسلام آباد ٹپوسکن گچین مروک آوزیراعظم شہباز شریف ءِ آصف زرداری مبارکبادی تننگ اٹی ءِ

محکمہ جانجوڑی ٹی پین جوانی اننگ ناخواہندار اُن، ڈی ایچ او سوراب

گدر (نامہ نگار) ڈسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر سوراب ڈاکٹر سلیم احمد مستوئی پارینے کہ اُلسی خدمت آ جانجوڑی محکمہ ٹی ہچ ءُ وڑا سے ناڈیلوائی اس سکپنہ۔ نن اُلس ناخادم اُن واوفتے جانجوڑی نا آسراتی فراوان کننگ ننے آ فرض ءِ، انتئے کہ ساڑی حالیت آتا سوب آن اُلس نا اومیت آک ننتون گنڈوک ءُ، محکمہ جانجوڑی ٹی پین جوانی کن دے وذن کوشست کننگ اٹی اُن، وخت اس کہ ڈسٹرکٹ ناکل خلقی علاقہ غاتاسی ڈی سینٹر آتیٹی داروک داسہ ہم ساڑی ءُ واُلس ہم فائدہ ہرفنگ اٹی ءِ۔ داخیال آتا درشانی ءِ او پولیو مہم ناپنچیکو دے آر ایچ سی ہتھیاری گدرنا دورہ ناوخت آ پریس کلب گدرنا نمائندہ غاتون ہیت وگپ کرسا پارے داوخت آ اوفتون اوارڈ بلیو ایچ او ناضلعی نگہبان ڈاکٹر غلام مجتبیٰ وڈاکٹر یوسف ثانی ہم ئس۔

سرفراز بگٹی ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان گچین منتگ آ مبارک بادپیش کینہ، میر محمد اکرم سنجرانی

کوئٹہ (آن لائن) پیپلز پارٹی نا راہشون میر محمد اکرم سنجرانی پاکستان پیپلز پارٹی نا راہشون سرفراز بگٹی ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان گچین منتگ آ مبارک بادتس و او پارینے کہ سرفراز بگٹی اسہ قابل ءُ بندغ اسے اومیت ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان سرفراز بگٹی بلوچستان نا اُلس نا فلاح و بہبود کن کڑد ادا کیرہ۔ حوال نا رداٹ پیپلز پارٹی نا راہشون میر محمد اکرم سنجرانی پاکستان پیپلز پارٹی نا راہشون سرفراز بگٹی ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان گچین منتگ آ مبارک بادتس و او پارینے کہ سرفراز بگٹی اسہ قابل ءُ بندغ اسے اومیت ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان سرفراز بگٹی بلوچستان نا اُلس نا فلاح و بہبود کن کڑد ادا کیرہ۔

چیئرمین سینیٹ محمد صادق سنجرانی نا میاں محمد شہباز شریف ءِ وزیراعظم گچین منتگ آ مبارکباد

کوئٹہ (آن لائن) چیئرمین سینیٹ محمد صادق سنجرانی نا میاں محمد شہباز شریف ءِ پاکستان نا وزیراعظم گچین منتگ آ مبارکباد تس۔ حوال نارداٹ چیئرمین سینیٹ، محمد صادق سنجرانی میاں محمد شہباز شریف ءِ ارٹمیکو وار پاکستان ناوزیراعظم گچین منتگ آ اُست انا ہب اٹ مبارکادی پیش کرینے۔ چیئرمین سینیٹ ناپانگ کُس کہ میاں شہباز شریف ناارٹمیکو وار بطور وزیراعظم گچین منتگ اونا کماش آتیا پاکستانی اُلس واتحادی جماعت اٹا راہشون تا جوان اعتماد ءِ نشان ایتک۔ چیئرمین سینیٹ اومیت نادرشانی ءِ کرے کہ وزیراعظم شہباز شریف قوم انا فلاح و بہبود وشونداری کن تینا جوان کڑدادا یک وگچین ءُ حکمت عملی اس تینا کرسا ملک ءِ زرگزرانی کاختی آن کشک۔ چیئرمین سینیٹ وزیراعظم شہباز شریف کن نیک ءُ اُست خواہی نادرشانی ءِ کرے ودعا کرے کہ اللہ تعالیٰ میاں شہباز شریف ءِ بطور وزیراعظم ملک وقوم ناخدمت کننگ ناہمت و طاقت عطا فرمائے۔

سپریم کورٹ بار ایسوسی ایشن نا مسکوہی صدر و سینٹر (ر) امان اللہ کنرانی ناپڑو

کوئٹہ (آن لائن) سپریم کورٹ بار ایسوسی ایشن نا مسکوہی صدر و سینٹر (ر) امان اللہ کنرانی اسہ بیان اسے ٹی پارینے کہ صحبت پور، کشمور روڈ نا جوڑی M5 آن ملفنگ جہانی و بین الصوبائی اہمیت ڈیرہ بگٹی متصل ضلع ناعلاقہ غاتا جوڑی وشونداری تون اوار 4 گیس فیلڈ اوچ وسوو پیر کوہ ولوٹی ءِ مربوط جوڑ کیک۔ جوڑ مروک آروڈ ءِ جوان بنداو آ منجاہ نا کمک اٹ زوت اس پورو کرسا اُلس اسکان اونا بدلہ غاک سرمریر۔

السِ ناجاں وبالانا کھ کن گام گیج کننگ اُن شعیب نوشیروانی

بلوچستان نا چندی علاقہ غاک پر تیان نسخان ہرفینو، خاران نا کیہی علاقہ غاتے دیر درینے، ایم پی اے خاران

زہمی تتون کمک کننگک، خاران شار وخلقی علاقہ غاتیٹی بھلا پر تیان زہمی علاقہ غاتا دورہ، حالیت نا جاچ ءِ ہلک

خاران (آن لائن) مسلم لیگ (ن) نا صوبائی راہشون ایم پی اے خاران میر شعیب نوشیروانی خاران شار وخلقی علاقہ غاتیٹی جوان پر آن زہمی علاقہ غاتا دورہ ءِ کرے۔ دورہ ٹی او اُلس نا زہمی مکان، کشاری فصل، روڈ واٹر سپلائی پائپ لائنز جل وخوک انا علاقہ غاتا جاچ ءِ ہلسا نسخان تا جاچ ءِ ہلک۔ او وخت آ محکمہ بی اینڈ ار/ محکمہ ایریگیشن/ محکمہ پبلک ہیلتھ/ ایم ایم ڈی/ پی ڈی ایم اے ومیونسپل کمیٹی کمامدار/ ضلعی انتظامیہ اوارئس۔ صوبائی اسمبلی میر شعیب نوشیروانی کل محکمہ غاتا کمامدار آتے زہمی علاقہ غاتیٹی ہنگامی بنداوآ گام گیج ہرفنگ و کل نسخان تا جوان رپورٹ زوت اس کننگ نا پارت کرے۔ میر شعیب نوشیروانی پارینے کہ بلوچستان نا جتاجتا علاقہ غاتیٹی پر و برفباری مسنے۔ ہندن ڈسٹرکٹ خاران اٹ ہم جوان پرونوکاپ نا دیرتیا اُلس نا مکان، دکان، کشاری فصل، کشاری ڈغار، رکھوک بند آتون اوار روڈ واٹر سپلائی پائپ لائن بجلی ٹرانسفارمر وکھمبہ غاک زہمی مسنو۔ ہرافتا نسخان تا تفصیل اٹ صوبائی حکومت بنجائی حکومت و پی ڈی ایم اے ءِ پیش کیوہ۔ میر شعیب نوشیروانی پارینے کہ زہمی تا دادرسی ءِ تینا فرض تکنہ۔ کنا درخواست آ پی ڈی ایم اے ہنگامی بنداوآ خاران زہمی تیکن گڑا راہی کننگانے۔ ہرا خاران انتظامیہ ءِ منصفانہ وڑاٹ زہمی تیٹی بشخ وپانٹ نا پارت کرینے۔ اومستی پارینے کہ کنا درخواست آ پی ڈی ایم اے ہنگامی بنداوآ خاران زہمی تیکن گڑا راہی کننگانے۔ ہرا خاران انتظامیہ ءِ منصفانہ وڑاٹ زہمی تیٹی بشخ وپانٹ نا پارت کرینے۔ حوال نارداٹ خاران شار وخلقی علاقہ غاتیٹی جوان پر آن زہمی علاقہ غاتا دورہ ءِ کرے۔ دورہ ٹی او اُلس نا زہمی مکان، کشاری فصل، روڈ واٹر سپلائی پائپ لائنز جل وخوک انا علاقہ غاتا جاچ ءِ ہلسا نسخان تا جاچ ءِ ہلک۔ او وخت آ محکمہ بی اینڈ ار/ محکمہ ایریگیشن/ محکمہ پبلک ہیلتھ/ ایم ایم ڈی/ پی ڈی ایم اے و میونسپل کمیٹی کمامدار/ ضلعی انتظامیہ اوارئس۔ صوبائی اسمبلی میر شعیب نوشیروانی کل محکمہ غاتا کمامدار آتے زہمی علاقہ غاتیٹی ہنگامی بنداوآ گام گیج ہرفنگ وکل نسخان تا جوان رپورٹ زوت اس کننگ نا پارت کرے۔ میر شعیب نوشیروانی پارینے کہ بلوچستان نا جتاجتا علاقہ غاتیٹی پر و برفباری مسنے۔ ہندن ڈسٹرکٹ خاران اٹ ہم جوان پرونوکاپ نا دیرتیا اُلس نا مکان، دکان، کشاری فصل، کشاری ڈغار، رکھوک بند آتون اوار روڈ واٹر سپلائی پائپ لائن بجلی ٹرانسفارمر وکھمبہ غاک زہمی مسنو۔ اومستی پارینے کہ کنا درخواست آ پی ڈی ایم اے ہنگامی بنداوآ خاران زہمی تیکن گڑا راہی کننگانے۔ ہرا خاران انتظامیہ ءِ منصفانہ وڑاٹ زہمی تیٹی بشخ وپانٹ نا پارت کرینے۔ حوال نارداٹ خاران شار وخلقی علاقہ غاتیٹی جوان پر آن زہمی علاقہ غاتا دورہ ءِ کرے۔ دورہ ٹی او اُلس نا زہمی مکان، کشاری فصل، روڈ واٹر سپلائی پائپ لائنز جل وخوک انا علاقہ غاتا جاچ ءِ ہلسا نسخان تا جاچ ءِ ہلک۔ او وخت آ محکمہ بی اینڈ ار/ محکمہ ایریگیشن/ محکمہ پبلک ہیلتھ/ ایم ایم ڈی/ پی ڈی ایم اے و میونسپل کمیٹی کمامدار/ ضلعی انتظامیہ اوارئس۔ صوبائی اسمبلی میر شعیب نوشیروانی کل محکمہ غاتا کمامدار آتے زہمی علاقہ غاتیٹی ہنگامی بنداوآ گام گیج ہرفنگ وکل نسخان تا جوان رپورٹ زوت اس کننگ نا پارت کرے۔ میر شعیب نوشیروانی پارینے کہ بلوچستان نا جتاجتا علاقہ غاتیٹی پر و برفباری مسنے۔ ہندن ڈسٹرکٹ خاران اٹ ہم جوان پرونوکاپ نا دیرتیا اُلس نا مکان، دکان، کشاری فصل، کشاری ڈغار، رکھوک بند آتون اوار روڈ واٹر سپلائی پائپ لائن بجلی ٹرانسفارمر وکھمبہ غاک زہمی مسنو۔

صنعتی اول دل شار حب اٹ تدوک آ کیہی تو تیان زونگ انٹرنیٹ سروس بھاز زہمی

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان ناصنعتی اول دل شار حب اٹ تدوک آ کیہی تو تیان زونگ انٹرنیٹ سروس بھاز زہمی ءِ، زونگ صارف آتے انٹرنیٹ کاریم اٹ انگ اٹ کیہی ویل آک مون تروک ءُ۔ حکومت وقت زونگ کمپنی ناہٹ دھرمی و لاپرواہی نا زوت اس نوٹس نا زونگ صارف آتا خواست۔ حوال نارداٹ بلوچستان ناصنعتی اول دل شار حب الہ آباد ٹان مگسی کالونی نا زونگ صارف آتا رداٹ کیہی سال تیان زونگ انٹرنیٹ سروس بھاز زہمی ءِ۔

.....کراچی، وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی و وزیراعلیٰ سندھ سید مراد علی شاہ تون اوار صوبہ غاتا باسک آتا اوار فوٹو

بلوچستانی لائخ وخوانیندناک گنج ءُ محمد نجیب ہارون

ورنا تا لائخی تے مونی اننگ نا گرج ءِ، اسہ دے ئی انجینئرنگ کیپسٹون ایکسپو نا وخت آ تران

چیئرمین پاکستان انجینئرنگ کونسل نا بیوٹمز کوئٹہ و بی یو ای ٹی خضدار کن پنجا پنجا کمپیوٹر تننگ ناپڑو

کوئٹہ (آن لائن) پاکستان انجینئرنگ کونسل نا کنڈآن بلوچستان یونیورسٹی آف انجینئرنگ اینڈ ٹیکنالوجی خضدار ٹی اسہ دے ئی انجینئرنگ کیپسٹون ایکسپو اس اڈ تننگا۔ کیپسٹون ایکسپو ٹی انجینئرنگ یونیورسٹی خضدار، بیوٹمز کوئٹہ ونسٹ کوئٹہ ناطالبعلم آک بشخ ہلکر۔ وتینا تینا پراجیکٹس آتے پیش کریر۔ پاکستان انجینئرنگ کونسل نا مالی کمک اٹ جوڑ کروک آ پراجیکٹ آتا پاکستان انجینئرنگ کونسل نا چیئرمین انجینئر محمد نجیب ہارون، وائس چانسلر بی یو ای ٹی خضدار انجینئر ڈاکٹر مقصود احمد انجینئر میر مسعود احمد طالبعلم آتا کنڈآن خلوک آ اسٹال آتا جاچ ءِ ہلک وخت اس کہ جج آک ہم کل طالبعلم آتے اسٹال نا جاچ ءِ ہلک، جتاجتا سوج ہرفنگا و نتیجہ غاتا پڑو ءِ کرے۔ انجینئر ڈاکٹر ظہور بلوچ خلوک آ اسٹال اٹ اولیکو و ارٹمیکو و مسٹمیکو پوزیشن ءِ ہلوک آ یونیورسٹی تا پڑو ءِ کرے، نتیجہ غاتا رداٹ مکینیکل انجینئرنگ اٹ پہلی پوزیشن انجینئرنگ یونیورسٹی خضدار، ارٹمیکو پوزیشن بیوٹمز کوئٹہ مسٹمیکو پوزیشن بی یو ٹی خضدار ناطالبعلم آک دوئی کریر۔ سول انجینئرنگ اٹ اولیکو پوزیشن نسٹ یونیورسٹی ارٹمیکو پوزیشن بی یو ٹی خضدار وتھرڈ پوزیشن بیوٹمز کوئٹہ ناطالبعلم آک دوئی کریر۔ ہندن الیکٹریکل ٹیکنالوجی ٹی اولیکو پوزیشن بیوٹمز کوئٹہ، ارٹمیکو پوزیشن بی ای یو ٹی خضدار و مسٹمیکو پوزیشن بی یو ای ٹی خضدار ناطالبعلم آک دوئی کریر۔ ہندن کمپیوٹر سافٹ وائیر انجینئرنگ اٹ اولیکو ارٹمیکو و مسٹمیکو پوزیشن بی یو ای ٹی خضدار ناطالبعلم آک دوئی کریر۔ دود آن پاکستان انجینئرنگ کونسل نا چیئرمین محمد نجیب ہارون بی یو ای ٹی خضدار ناوائس چانسلر انجینئر پروفیسر مقصود احمد وانجینئر مسعود احمد خان، پاکستان انجینئرنگ کونسل بلوچستان ناوائس چیئرمین انجینئر ناصر مجید، بی یو ای ٹی ناوائس پرووائس چانسلر ڈاکٹر سہراب بزنجو و ایلو فک تران کریر۔

میر سرفراز بگٹی ءِ وزارت اعلیٰ بلوچستان نا سوغند ہرفنگ آ مبارکباد پیش کینہ، عادی عسکری

کوئٹہ (آن لائن) پاکستان پیپلز پارٹی بلوچستان سینئر نائب صدر انجینئر ہادی عسکری میر سرفراز بگٹی ءِ وزارت اعلیٰ بلوچستان نا سوغند ہرفنگ آ مبارکباد پیش کرسا پارینے کہ موصوف بحیثیت وزیراعلیٰ بلوچستان نا اُلس نا بیدس رنگ ونسل خدمت ءِ اولیت ایتنہ و اُلس وزیراعلیٰ آن ہراگمان تے گنڈوک کرینے اوڑا پوروبنگ نا جوان کوشت کیرہ۔ داڑے جاری مروک ءُ اسہ بیان اسے ٹی انجینئر ہادی عسکری پارینے کہ پاکستان پیپلز پارٹی 8 فروری ءِ مروک آ گچین کاری تیٹی بلوچستان نا کل آن بھلا پارلیمانی پارٹی جوڑ مرسا مون آ ئسنے۔

حب پریس کلب واقعہ آن صحافیک کیہی ویل آتا گواچنی ءُ، عبدالرحمٰن بنگلزئی

بھاگ (آن لائن) نیشنل پریس کلب بھاگ نا صدر عبدالرحمٰن بنگلزئی، جنرل سیکرٹری نارائن داس، نادر علی، عبدالعزیز بنگلزئی، سعید خان وایلو کمامدار و باسک آک تینا اواری بیان اسے ٹی پارینے کہ حب پریس کلب اٹ نادرست سلہبہ بندغ آک پتر ینگسا صحافی تیون موبائل، نقدی پلانو دا واقعہ آن مچ آ بلوچستان ناصحافی تیٹی غم و غصہ واُست ہسونی ودی مبتنگ اٹی ءِ۔ صحافت ءِ ریاست ناچار میکو تمبہ اس منوک آ اینو چار میکو تمبہ بھاز مسنے۔ حب پریس کلب نامعمولی ءُ واقعہ اس اف کہ اوفتے اسہ کنڈ کننگے اینو خاص کر مچ آ بلوچستان ناکل صحافتی حلقہ اگہ حب پریس کلب ناواقعہ غاچُپ مریرہ۔ حوال نارداٹ صحافت ءِ ریاست ناچار میکو تمبہ اس منوک آ اینو چار میکو تمبہ بھاز مسنے۔ حب پریس کلب نامعمولی ءُ واقعہ اس اف کہ اوفتے اسہ کنڈ کننگے اینو خاص کر مچ آ بلوچستان ناکل صحافتی حلقہ اگہ حب پریس کلب ناواقعہ غاچُپ مریرہ۔

.....کوئٹہ اے ڈی سی چمن محمد عارف کاکڑ وضلعی انتظامیہ چمن مچ آن نی کوژک ٹاپ چمن کوئٹہ شاہراہ تے بے شاغسا برف آتے دیر کننگ ناآپریشن سرگرمی تانگرانی کننگ اٹی ءِ

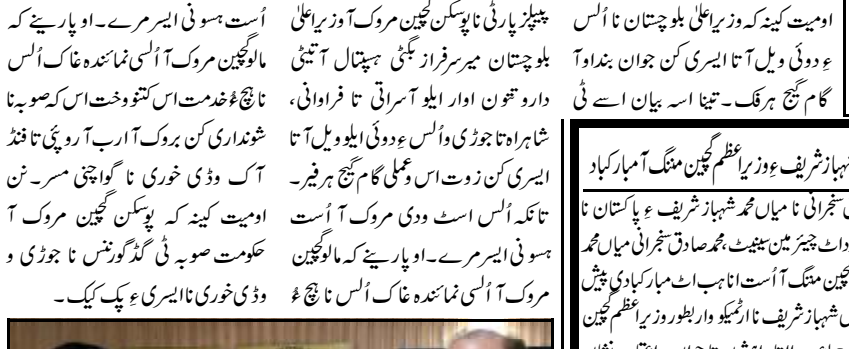

.....کراچی، وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی وزیراعلیٰ سندھ سید مراد علی شاہ تون اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

حکومت بلوچستان خاران نا زہمی تے ہروڑ نا ریلیف تننگ کن گام گیج کننگ اٹی ءِ، منیر احمد سرمرو

خاران (نمائندہ خصوصی محمد عیسیٰ محمد حسنی) ڈپٹی کمشنر منیر احمد سومرو ناخاص ءُ پارت اسے آ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر ایمل خان کاسی طوفانی پر تیان زہمی اُراتیٹی پی ڈی ایم اے ناکنڈ آن کمکی گڑاتے بشخ وپانٹ کننگ اٹی ءِ۔ اووخت آ ایس ایچ او لیویز سر خاران نائب رسالدار امداد اللہ نوشیروانی، نائب تحصیلدار محمد حسن وہیڈ محرر آ حمد علی ہم اوفتون اوارئس۔ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر خاران اووخت آ پارے کہ حکومت بلوچستان، پی ڈی ایم اے وضلعی انتظامیہ خاران زہمی تے ہرممکن ریلیف تننگ ناخواہندار ءِ۔

گوادر خاران نا السِ تون ہم کو پہ سلوک اُن ڈاکٹر کلیم اللہ کاکڑ

کل ڈاکٹر تنظیم، این جی او، سیاسی جماعت آک نوکاپ آن زہمی علاقہ غاتیٹی کمکی کاریم تا بناءِ کیر

کل ینگ ڈاکٹر آک گوادر اٹی تینا منشائی خدمت آتے پیش کننگ کن سنبر ینگوک ءُ، صدر وائے ڈی اے

کوئٹہ (آن لائن) صدر ینگ ڈاکٹرز ایسوسی ایشن بلوچستان ڈاکٹر کلیم اللہ کاکڑ گوادر و خاران اٹ نوکاپ آن مالی و جانی نسخان تیاڈ کھ وغم انا درشانی ءِ کرسا پارینے کہ ینگ ڈاکٹرز ایسوسی ایشن بلوچستان سخت انگا دا ساعت اٹ گوادر و خاران نا اُلس تون اوار سلوک اُن، کل ینگ ڈاکٹر گوادر اٹ تینا رضا کارانہ خدمت آتے پیش کننگ کن تیار اُن، کل ڈاکٹر تنظیم، این جی او کے، سیاسی جماعت آک نوکاپ آن زہمی علاقہ غاتیکن کمکی کارروائی تے بنا کیر، پوسکن گچین مروک آ حکومت بلوچستان آن خواست کینہ کہ گوادر و خاران ءِ آفت زدہ پن کیر و ایمرجنسی بنداوآ تیا ریلیف پیکج ناپڑو ءِ کیر۔ ببومسلسا داسخت انگا حالیت آ تیٹی گوادر و خاران نا اُلس نا دو ءِ ہلسا ایلمی ءِ نشان ایتر۔ حکومت بلوچستان و محکمہ جانجوڑی ینگ ڈاکٹرز تا رضا کارانہ ٹیم تے دارو تے فراوان کیر تانکہ نن زوت اس نوکاپ آن زہمی آ ضلع غاتیٹی میڈیکل کیمپ اس اڈ تننگا۔ قدرتی آفت آ تیٹی کل آن زیات جانجوڑی نا آسراتی تا کاختی مریک۔ حوال نارداٹ ینگ ڈاکٹرز ایسوسی ایشن بلوچستان سخت انگا دا ساعت اٹ گوادر و خاران نا اُلس تون اوار سلوک اُن، کل ینگ ڈاکٹر گوادر اٹ تینا رضا کارانہ خدمت آتے پیش کننگ کن تیار اُن، کل ڈاکٹر تنظیم، این جی او کے، سیاسی جماعت آک نوکاپ آن زہمی علاقہ غاتیکن کمکی کارروائی تے بنا کیر، پوسکن گچین مروک آ حکومت بلوچستان آن خواست کینہ کہ گوادر و خاران ءِ آفت زدہ پن کیر و ایمرجنسی بنداوآ تیا ریلیف پیکج ناپڑو ءِ کیر۔ ببومسلسا داسخت انگا حالیت آ تیٹی گوادر و خاران نا اُلس نا دو ءِ ہلسا ایلمی ءِ نشان ایتر۔ حکومت بلوچستان و محکمہ جانجوڑی ینگ ڈاکٹرز تا رضا کارانہ ٹیم تے دارو تے فراوان کیر تانکہ نن زوت اس نوکاپ آن زہمی آ ضلع غاتیٹی میڈیکل کیمپ اس اڈ تننگا۔ قدرتی آفت آ تیٹی کل آن زیات جانجوڑی نا آسراتی تا کاختی مریک۔

.....کوئٹہ صوبائی الیکشن کمشنر محمد فرید آفریدی تون طارق مسوری ناکنڈ آن سینٹ ناکاغذات نامزدگی جمع کرفنگ آن پد تینا خ تف آ تون اوار فوٹو